

ԱԶՏԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTÉRAIRE

أزتك جريدة يومية سياسية وأدبية - اليوم الثلاثاء - 199 (21541) 2003 10 10

1500 L.A. 7694 SURF, ԹԻԻ 199 (21541) ՇԱՐՔԹ, 1 ՆՈՅՄԵՐԵՐ 2003 10 10

ՆՍՏԱՅՈՅՑ ՄԱԿԻ

ՊԵՅՐՈՒԹԻ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ ԱՌՋԵԻ

ՄԱԿԻ կեդրոնատեղիին առջև երկվ լիբանանեան կուսակցութիւններու համախմբումը եւ պաղեստինեան կապակերպութիւնները կատարեցին նստացոյց մը, իրրէ պօրակցութիւն Սուրիոյ եւ պաղեստինցի ժողովուրդին:

Նստացոյցին, որուն մասնակցեցաւ նաեւ Հ. Յ. Դ. պատուիրակութիւն մը, շեշտուեցաւ ներկայ ժամանակաշրջանին արաբական միացեալ կեցուածքի կենսական որդեգրումը՝ դիմադրելու համար Միացեալ Նահանգներու եւ Իսրայէլի թշնամական ծրագիրներուն:

ԹԵՒՒ ՍԱՏՏԱՄ ԸԻԲԵՅՆԻ ՏԱՊԱԼՄԱՆ ՎԵՑ ԱՄԻՍ ԿՐԼԼԱՅ ԱՅՍՕՐ, ՍԱԿԱՅՆ ՏԱԿԱԻՆ ԻՐԱՔ ԱՆԿԱՅՈՒՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԵՋ ԿՐ ՉՏՆՈՒԻ

Պաղտատի մէջ բախումները շարունակուեցան երէկ եւ նոր յարձակումներու սպառնալիքներու մասին պզուցացումի կոչեր ուղղուեցան յատկապէս ամերիկացիներու: Սատտամ Հիւսէյնի եւ անոր վարչակարգին տապալման մէջ ամիս կ'ըլլայ այսօր եւ տակաւին Իրաք անկայուն ու անապահով վիճակի մը մէջ կը գտնուի:

Ամերիկացիք այնքան արթուն կը հսկեն...

Պ ա ղ տ ա տ ի արեւմտեան Ապու Ղարիպ արուարձանին մէկ շուկային մէջ սպաննուեցան չորս իրաքցիներ, որոնց կարգին էր նաեւ սպանուած մը: Ամերիկացի երկու պինտներն ալ վիրաւորուած են: Միջադէպը տեղի ունեցաւ Ուրբաթ օրուան հաւաքական աղօթքի ատարուին, երբ իրաքցիներ

հաւաքուեցան բողոքելու համար իրենց կրպակներուն քանդումին դէմ, որ կատարուած էր ամերիկեան ուժերուն կողմէ: Ոստիկանութիւնը փորձեց հակակշիռի տակ առնել բողոքի ցոյցը, սակայն ցուցա-

բարները կրակ բացած ու սպաննած են ոստիկան մը, յայտնեց Ապու Ղարիպի ոստիկանապետը: Ականատեսներ

ընդհատեցին, որ շրջանին մէջ գտնուող ամերիկեան ուժերը միջամտեցին կրակ բանալով: Երէք քաղաքայիններ սպաննուեցան եւ աւելի քան տասը ուրիշներ վիրաւորուեցան: Շուկայի միջադէպէն քանի մը ժամ առաջ, նոյն վայրին մէջ վիրաւորուած էին ամերիկացի երկու պինտներ, որոնց վրայ ձեռնառումը մը նետուած էր:

Պաղտատի մէկ այլ թաղամասին մէջ, դաշնակից ուժերու կեդրոնատեղիին մօտ, լսուեցան երկու պայթումներ, որոնց մասին սակայն մանրամասնութիւններ չհրապարակուեցան:

Պաղտատի արեւմուտքը գտնուող Ֆայլուծա քաղաքին մէջ, Ծար-ը՝ էջ 10

ՇԱՐՈՆ ԿՐ ՅԱՅՏԱՐԱՐԷ, ԹԷ ՈՐԵՒԷ ՊԱՀՈՒ ՊԱՏՐԱՍՏ Է ԲԱՆԱԿՑԵԼՈՒ ՊԱՂԵՍՏԻՆՅՅԻՆԵՐՈՒՆ ՀԵՏ...

Իսրայէլի վարչապետ Արիէլ Շարոն յայտարարած է, թէ պաղեստինցի պաշտօնատարներու հետ կապերը կը շարունակուին եւ թէ ինք պատրաստ է որեւէ պահու բանակցելու անոնց հետ: Շարոն, որ կը խօսէր Թէլ Աւիւի մէջ, գործարարներու հաւաքի մը ըսաւ, որ կապեր կան, սակայն անոնք տակաւին վարչապետի մակարդակի վրայ չեն:

Պաղեստինեան իշխանութիւնը հաստատեց, որ պաշտօնական կապերը կը շարունակուին Իսրայէլի հետ: Ետեւոր Արաֆաթի գլխաւոր խորհրդատու Նապիլ Ապու Ռուտայան ղիտել տուաւ սակայն, որ Շարոնի յայտարարութիւնը մեծ կարեւորութիւն չի ներկայացնէր, որովհետեւ անոր դրդապատճառը իսրայէլեան ներքին քաղաքականութեան դիմագրաւած հարցերն է: Ապու Ռուտայան աւելցուց, որ իսրայէլացի պաշտօնատարներուն հետ ցարդ կատարուած տեսակցութիւնները որեւէ արդիւնքի

չեն յանգած: Ան շեշտեց նաեւ, որ պաղեստինեան հիմնական մտահոգութիւնը իսրայէլեան յարձակումներուն եւ բռնարարներուն վերջ տալ է ու խաղաղութեան ճամբու քարտէսի գործադրութիւնն է:

Շարոնի յայտարարութեան իսկական նպատակը հարգապատճառը հաւանաբար սպայակոտի պետ Վոր. Մոշէ Եաալոնի քննադատութիւնն էր: Եաալոն քննադատած էր կառավարութեան որդեգրած միջոցառումները պաղեստինեան շրջաններուն դէմ եւ պահանջած, որ համեմատաբար խաղաղ կապերու շրջաններուն դէմ պատժամիջոցները պետք է մեղմանան:

Եաալոնի յայտարարութեան լոյսին տակ, պաշտօնատարներուն նախարար Շաուլ Մոֆապ արտօնեց, որ պաղեստինցի երեսփոխաններ Կապայէն Ռամալլա անցքը: Միւս կողմէ, տասնեակ հազարներով պաղեստինցիներ երէկ Ռամալլայի առաջին Ուրբաթ օրուան հաւաքական աղօթքին մասնակցեցան Երուսաղէմի Աքսա մզկիթին մէջ, հակառակ անոր որ Իսրայէլի Ռուտայան վստահու-

ՎՐԱՍՏԱՆԻ ՄԵՋ ՎԱՂԸ ՏԵՂԻ Կ՝ՈՒՆԵՆԱՆ ԽՈՐՀՐԳԱՐԱՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Երոպական Խորհուրդի ընդհանուր քարտուղար Վալթեր Շուիմըր կը նուիրէ Վրաստանի իշխանութիւններուն եւ ընդդիմադիր ուժերուն՝ վաղը՝ 2 Նոյեմբերին կայացող խորհրդարանական ընտրութիւնները կատարել Երոպական Խորհուրդի չափանիշներուն համաձայն: «Կարելոք այն չէ, թէ ո՛վ քանի աթոռ կը գրաւէ խորհրդարանին մէջ, այլ այն, որ յաչս ընտրողներուն եւ անբողք երոպական ընտանիքին, ընտրութիւնները կատարուին օրինական ճանապարհով», նշեց Շուիմըր իր յայտարարութեան մէջ: Երոպացի պաշտօնատարը շեշտեց, որ ժողովրդավարական երկրի մը մէջ անթոյլատրելի են ընտրութիւններուն առնչուող բռնութիւնները, եւ անոնք, որոնք կը վբարդին ընտրութիւնները կեղծելով, պետք է պատասխան տան այդ արարքներուն համար: Ըստ որոշ հարցախոյզերու, ընդդիմադիր չորս ուժեր առաջնակարգ դիրքի վրայ կը գտնուին, մինչ իշխող «Նոր Վրաստան» պլոքը ետ կը մնայ անոնցմէ: Երկրին նախագահը՝ Էտուարտ Շեւարճնաձէ կը մեղադրուի երկրին տնտեսական վատ պայմաններուն համար: Շեւարճնաձէ, որ ըստ երկրին սահմանադրութեան իր պաշտօնավարութեան ժամկէտը կ'աւարտէ 2005ին (սահմանադրութիւնը յաջորդական երկու շրջան կ'արտօնէ միայն), յայտարարեց, թէ պետութիւնը ունի անհրաժեշտ ուժը արգիլելու ընտրութիւններուն ընթացքին որեւէ ապօրինի արարք, ցոյց կամ համախմբում:

ՆԱԽԱԳԱՀ ՔՈՉԱՐԵԱՆ ԿՐ ՇԱՐՈՒՆԱԿԷ ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ

Հայաստանի նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան կը շարունակէ Հնդկաստան պաշտօնական այցելութիւնը: Այցելութեան երրորդ օրը՝ երէկ, յատկացուած էր պաշտօնական բարձրագոյն հանդիպումներուն եւ բանակցութիւններուն: Հնդկաստանի նախագահ Այտիւր Կայլաձ երէկ առաւօտուն իր նստավայրին մէջ հանդիսաւոր արարողութեամբ ընդունեց նախագահ Քոչարեանը: Նախագահ Քոչարեանը եւ անոր կիներ ղիմաւորուեցան Հնդկաստանի նախագահին եւ վարչապետին կողմէ: Նիւ Տէլիի պաշտօնական ընդունելութիւններու տան մէջ նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան երէկ ղոնփակ հանդիպում մը ունեցաւ Հնդկաստանի վարչապետ Աթալ Գեհարի Վաճիպալի հետ: «Մեծիմաստ» լրատու գործակալութեան համաձայն, Քոչարեան եւ Վաճիպալ քննարկած են երկկողմանի ռազմաարհեստագիտական համագործակցութեան հնարաւորութիւնները: Անոնք անդրադարձած են երկու երկիրներուն իրաւապահ մարմիններուն միջեւ սկսած գործակցութեան վարձագումն կարելիութիւններուն: Տեղի ունեցան բանակցութիւններ ընդլայնուած կապերով, ինչպէս նաեւ բանակցութիւններու արդիւնքներուն վերաբերեալ փաստաթուղթերու ստորագրում: Երէկ տեղի ունեցաւ հայ եւ հնդկ գործարարներու համաժողով մը, որուն ներկայ գտնուեցաւ նաեւ նախագահ Քոչարեան: Ան նշեց, որ իր այցելութեան հիմնական նպատակը երկու երկիրներուն միջեւ տնտեսական գործակցութեան վարձագումն կը նպատակէ նաեւ երկու երկիրներուն քաղաքական յարաբերութիւններու բարձր մակարդակը եւ դարբերու առեւտրական կապերու աւանդոյթը: Ան դիտել տուաւ, որ հնդկական դրամագումարներ գրաւելու համար Հայաստան պատրաստ է առաջարկելու շահաբեր առեւտրի պայմաններ: Կողմերուն միջեւ բանակցութիւններու իրրէ արդիւնք Հնդկաստանի կառավարութիւնը որոշեց 5 միլիոն տոյարի համազօր ապրանքային դրամաշնորհ տրամադրել Հայաստանին: Հնդկաստան այս մէկը կ'ընէ իրանելու համար փոխգործակցութեան մարզերը:

ՓՏԱԾՈՒԹԵԱՆ ԴԻՄ ՊԱՅՔԱՐԻ ԾՐԱԳԻՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՂ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԸ ԳՈՒՄԱՐԵՑ ՆԻՍՏ ՄԸ՝ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆԻ ԳԼԽԱԻՈՐՈՒԹԵԱՄԲ

Հայաստանի համաձայնական կառավարութեան անդամ քաղաքական ուժերուն՝ Հանրապետական, Օրինաց Երկիր եւ Հ. Յ. Դ. կուսակցութիւններուն կողմէ մշակուել է եւ հաստատուել է տք, երէկ, փտածութեան դէմ պայքարի ռազմավարութեան ծրագրի մշակուած փուլի համաձայնագրի յանձնաժողովը գումարեց նիստ մը, զիստարութեամբ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարեանի, քննարկելու համար վերոնշեալ ծրագիրը:

Յանձնաժողովը ընդունած է ծրագիրը եւ առաջարկած է պայմաներ կայացնել կառավարութեան յառաջիկայ նիստին՝ առ ի քննարկում, որմէ ետք ընդունուած ծրագիրը պիտի տրամադրուի Հայաստանի մէջ գործող օտար պետութիւններու դիւանագիտական ներկայացուցչութիւններուն եւ միջազգային կապակերպութիւններուն, որոնք եւս իրենց աջակցութիւնը ցուցաբերած են վերոնշեալ նախագիծի ստեղծման աշխատանքներուն:

Միւս կողմէ, փտածութեան դէմ պայքարի հարցերու գծով Հայաստանի նախագահի խորհրդական Բագրատ Եսայեան ԵԱԿի երեւանեան գրասենեակի ղեկավար Վլատիմիր Պրիախինի ներկայացուց փտածութեան դէմ պայքարի մշակման ընթացքը: Կարելոք նկատուեցաւ Հայաստանի անդամակցութիւնը այս

մարզով վբարդ միջազգային կապակերպութիւններուն, ինչպէս նաեւ փտածութեան դէմ պայքարի ռազմավարութեան իրականացման մէջ հասարակական կապակերպութիւններու աշխուժման անհրաժեշտութիւնը: Վլատիմիր Պրիախին յայտնեց ԵԱԿի երեւանեան գրասենեակի պատասխանակցութիւնը՝ աջակցելու Հայաստանի իշխանութիւններուն:

Ծար-ը՝ էջ 10

Հ. Յ. Դ. ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԸԱՅ ԴԱՏԻ ՄԱՐՄԻՆ
ՋԱԻԱՆՔ
ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ՀԱԻԱՔ
Բանախօս՝ ԸՆԿ. ԸԱՅԿԱԶՈՒՆ ԱԼԿՐՅԵԱՆ
●Գեղարուեստական յայտագիր
Երեքշաբթի, 4 Նոյեմբեր 2003, Երեկոյեան ժամը 8:00ին,
3. Տր Մելքոնեան սրահին մէջ:

Հ. Յ. Դ. ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԸԱՅ ԴԱՏԻ ՄԱՐՄԻՆ
ՋԱԻԱՆՔ
ԼՈՒՍՆԿԱՐՉԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍ
ՀՐԱՅՐ ԲԱԶԷԻ ԳՈՐԾԵՐՈՒ
Բացում՝ Երկուշաբթի, 3 Նոյեմբեր 2003, Երեկոյեան ժամը 8:00ին,
Լ. եւ Ս. Յակոբեան Ազգային Բոլէճի սրահին մէջ:
Ցուցահանդեսը կը շարունակուի Երեքշաբթի (10:00էն 21:00)
եւ Գորեքշաբթի (10:00էն 14:00):

ՆԱԽԱԳԱՀ ԼԱՀՈՒՏԻ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ՝ ՆԱԽԱՐԱՐ ՔԸՐՏԱՀԻԻ ԵՒ ՌԻԱՏ ՍԱԼԱՄԵՒԻ ՀԵՏ

Նախագահ Կոր. Էմիլ Լահուտ երկվ Պապատալի մէջ ընդունեց հաղորդակցութեան միջոցներու նախարար Ժան Լուի Քըրտախին, որուն հետ քննարկեց քաղաքական հարցեր, ինչպէս նաեւ 2004ի պետական պիտակէի նախագիծի քննարկման ընթացքին տիրած մթնոլորտը, նախարարութեան վերաբերող յատուկ խնդիրներ՝ յատկապէս՝ բջիջային հեռաձայնի ընկերութիւններու ապապետականացման գործընթացին գծով իրադարձութիւնները:

Քըրտախի նախագահ Լահուտի ներկայացուց ժխպէլլ շրջանի կարիքները:

Նախագահ Լահուտ ընդունեց նաեւ Կեդրոնական Դրամատան կառավարիչ Ռիատ Սալամէն, որուն հետ քննարկեց երկրին էլեմտական ու դրամատանային կացութիւնը, ինչպէս նաեւ Կ. Դրամատան նախաձեռնած քայլերը՝ հետեւելու իւրաքանչիւր դրամատան աշխատանքներուն:

Նախագահ Լահուտ Սալամէնէն պահանջեց Կ. Դրամատան եւ իրքանանեան այլ դրամատուներու միջեւ հաղորդակցութիւնները բազմացնել, որպէսզի նիւթական որոշ գործառնութիւններ որդեգրուին եւ առեւտրականներն ու ճարտարարուեստի մարդի գործատէրերը կարենան

փակել իրենց պարտքերը եւ հետեւաբար թեթեւցնել երկրին դիմագրաւած տնտեսական ծանր կացութիւնը:

Նախագահ Լահուտի այցելեցին նաեւ երեսփոխան Անթուան Հատտատ եւ իրքանանեան բանակի գաղտնի սպասարկութեան տնօրէն Կոր. Ռեմոն Ապար:

Միւս կողմէ, նախագահ Կոր. Էմիլ Լահուտ երկվ շնորհաւորական հեռագիր մը յղեց Ալճերիոյ նախագահ Ապտէլպպի Պուլթաֆիլիքայի, Ալճերիոյ յեղափոխութեան տօնին առիթով:

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ամեն տարուան նման այս տարի եւս Ը. Յ. Դ. ԼԵՍԻ կազմակերպութեամբ տեղի պիտի ունենայ պրըվի պետական քննութեանց հայկական վարժարաններէ բարձրագոյն ցիւղերը ապահովող աշակերտներու մրցանակաբաշխութիւնը: Մրցանակաբաշխութեան ընթացքին պրըվի պետական քննութեանց մասնակցող հայ աշակերտներէ բարձրագոյն ցիւղերը ապահովող աշակերտներ պիտի ստանան 2003-2004 տարեշրջանի կրթաթոշակի նպաստ, պայմանաւ որ ենթակայանները իրենց ուսումը շարունակեն հայկական վարժարանի մը մէջ:

Խորհրդանշական այս նախաձեռնութեամբ Ը. Յ. Դ. ԼԵՍԻ կը փորձէ քաջալեր հանդիսանալ ու իր համեստ ներդրումը բերել նորահաս սերունդներու ուսումնական երթի յաջողութեան:

Ը. Յ. Դ. ԼԵՍԻ ԿԵՂՈՆԱԿԱՆ ԿԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Սոյն յայտարարութեամբ Լիբանանի Հայոց Ազգային առաջնորդարանը կը տեղեկացնէ Յարութիւն Արմենակ Ապաճեանի եւ Րաֆֆի Արմենակ Ապաճեանի, որ այլ ընտանիքի մը գերեզմանին մէջ թաղուած իրենց հանգուցեղ մօր՝ Զարուհի Ապաճեանի աճիւնները, Ուրբաթ, 9 Յունուար 2004ի առաւօտեան ժամը 10:00ին պիտի տեղադրուին Ֆըրըն Զպալիի Հայոց գերեզմանատան 4րդ յարկի թիւ 53 դարակին մէջ եւ ձեր ներկայութիւնը անհրաժեշտ է աճիւններու փոխադրութեան այս արարողութեան: Չներկայանալու պարագային, արարողութիւնները պիտի կատարուին ձեր բացակայութեան եւ հարցին ամբողջական պատասխանատուութիւնը կը ծանրանայ ձեր ուսերուն: Սէկ տարուան ժամանակաշրջանի աւարտէն ետք, աճիւնները պիտի ամփոփուին Ֆ. Զպալիի հասարակաց գերեզմանփոսին մէջ:

Սոյն յայտարարութիւնը կը նկատուի պաշտօնական ազդարարագիր:

ԴԻԲԱՆ ԱԶԳ. ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻԶ

ԿԱՐՈՒԺԱՆ ՍԵԹԵԱՆԻ հարազատները շնորհակալութիւն կը յայտնեն Լիբանանի հանրապետութեան նախագահ Կոր. Էմիլ Լահուտի, Ս. Ս. Օ. Ս. Ս. Արամ Ա. կաթողիկոսին եւ միաբան հայրերուն, Լիբանանի թեմի առաջնորդ Գեղ. Ս. Գեղամ եպս. Խաչերեանի եւ քահանայից դասուն, եւ բոլոր անոնց որոնք անձամբ, ծաղկեպսակով, նուիրատուութեամբ, հեռաձայնով եւ Ե. նամակով մասնակից եղան իրենց հարազատին մահուան սուգին:

ԱՇԽԱՏԱԻՈՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԿԵՂՈՆԱՍՏԵՂԻՆ ՄԵՋ ԺՈՂՈՎ

Աշխատանքային Ընդհանուր Համադաշնակցութեան կեդրոնատեղիին մէջ երկվ գումարուեցաւ ժողով մը, նախագահութեամբ Համադաշնակցութեան նախագահ Ղասսան Ղարսնի եւ ներկայութեամբ սենտիքայական եւ ուսուցիչներու լիկաներու բարձրաստիճան անձնատրութիւններու:

Հանդիպումին կատարուեցաւ 23 Հոկտեմբեր 2003ին կատարուած ցոյցին արձեւորումը:

Ժողովին ներկայութեամբ 2004ի պետական պիտակէի նախագիծին մէջ արձանագրուած արագորութիւնները եւ թիւ 12 եւ 37 յօդուածներին մէջ արձանագրուած նման շարժումները պայքարի հիմնական կեդրոններ են, որոնք կ'առաջնորդեն դէպի մագլցողական շարք մը քայլեր, որոնցմէ առաջին հերթին Ընկերային Ապապետականացման շարք մը քայլեր, որոնցմէ առաջին հերթին Սնտուկի ապապետականացման սնտուկներու պահպանումը:

Ժողովին ներկայութեամբ ղիտել տուին, որ 2004ի պետական պիտակէի նախագիծին մէջ արձանագրուած արագորութիւնները եւ թիւ 12 եւ 37 յօդուածներին մէջ արձանագրուած հարցերը:

«Են սենտիքայական պահանջներուն: Նշենք, որ թիւ 12 եւ 37 յօդուածները կ'առաջնորդեն Ընկերային Ապապետականացման Ապապետականացման շարք մը քայլեր, որոնցմէ առաջին հերթին Սնտուկի ապապետականացման սնտուկներու պահպանումը:

Ժողովին ներկայութեամբ ղիտել տուին, որ 2004ի պետական պիտակէի նախագիծին մէջ արձանագրուած արագորութիւնները եւ թիւ 12 եւ 37 յօդուածներին մէջ արձանագրուած հարցերը:

«Են սենտիքայական պահանջներուն: Նշենք, որ թիւ 12 եւ 37 յօդուածները կ'առաջնորդեն Ընկերային Ապապետականացման Ապապետականացման շարք մը քայլեր, որոնցմէ առաջին հերթին Սնտուկի ապապետականացման սնտուկներու պահպանումը:

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՀԱՐԻՐԻԻ ԱՅՑԵԼՈՒՆԵՐԸ

Վարչապետ Ռաֆիք Հարիրի երկվ Քորայթմի մէջ ընդունեց արաբեւոտուական գործակցութեան գործատէրերու խորհուրդի մէկ պատուիրակութեամբ ռուսական քառուորդի գրասենեակի նախագահ Եվսո Շինքայի եւ ներկայութեամբ լիբանանցի բարձրաստիճան եւ պատասխանատու անձնատրութիւններու:

Հանդիպումին ետք Շինքայ յայտնեց, որ վարչապետ Հարիրիի հետ քննարկումի առարկայ դարձած են զբօսաշրջութեան կապուած կարգ մը

հարցեր, ինչպէս նաեւ ներդրումներու, պանդկներու կառուցման եւ ենթակառոցի բարգաւաճման կապուած խնդիրներ:

Վարչապետ Հարիրիի այցելեց նաեւ Պէյրութի Ընտանիքներու Միութեան Համադաշնակցութեան կապուած իֆթարը մէկ պատուիրակութիւնը նախագահու-

թեամբ Էմիլ Ալթանի: Պատուիրակութիւնը ռամատանի առիթով շնորհաւորեց վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի եւ վայն հրաւիրեց հովանաւորելու յառաջիկայ 20 Պէյրութի Ընտանիքներու Միութեան Համադաշնակցութեան կապուած իֆթարը «Յենիսիա» պանդկին մէջ:

ՄԻՆԻՈՐԱՅԷՆ ԿՈՉ՝ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻՆ

Ելեմուտքի նախարար Ֆուատ Մինիորա երկվ կոչ ուղղեց 2004ի պետական պիտակէի նախագիծի քննարկման ընթացքին որդեգրելու բարե-

կարգման որոշ քայլեր, յատկապէս պետական պաշտօնէրութեանց թիւի նուազումին եւ անոնց գործի ժամերուն յաւելումին իմաստով:

ՔԱՏԱՏԱԻՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

Տեր եւ տիկին Երայր եւ Սոնիկ Թրթեան
բախտաւորուած են աղջիկ գաւակով մը
ԼԵԱ
30 Հոկտեմբեր 2003
Հալէպ

Կարգման որոշ քայլեր, յատկապէս պետական պաշտօնէրութեանց թիւի նուազումին եւ անոնց գործի ժամերուն յաւելումին իմաստով:

ՀԱՄԱՉԳԱՅԻՆ «ԱՐԵԳ» ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ԹԱՏԵՐԱՑՈՒՄԲ

ԲԵՍԱԳՐԻՉ՝ ԴԱԻԹ ՅԱԿՈՐԵԱՆ ԿԵՐԱՍՈՒՏ
Արձանագրութիւնները տեղի կ'ունենան
Շաբաթ օրերը, ժամը 11:00-1:00
Լեւոն Շանթ կեդրոնին մէջ, Ա. յարկ:
ԿԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Հ. Մ. Ը. Մ. «ԱՆԹԻԼԻԱՍ» ՄԱՍՆԱՃԻՂ

Հ. Մ. Ը. Մ. Անթիլիաս մասնաճիւղի վարչութեան հովանաւորութեամբ սկանուական տարեշրջանի պաշտօնական բացում:
Մասնաճիւղի սկանու խորհուրդն ու խմբապետութիւնը սիրով կը հրաւիրեն ձեզ սկանուական տարեշրջանի պաշտօնական բացման հանդիսութեան, որ տեղի պիտի ունենայ Կիրակի, 2 Նոյեմբեր 2003ին, երեկոյեան ժամը 6:00ին, Արքայեան Հ. Մ. Ը. Մ. Մարզադպրակութեան Համալիրին մէջ:

Հ. Մ. Ը. Մ. «ԱՆԹԻԼԻԱՍ» ՄԱՍՆԱՃԻՂԻ ԿԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԾԱՆՈՒ Է
Պուրճ Համուտի Կիլիկիա թաղ, նոր շէնք, Ա. յարկ, 120 մեթր շինութիւն, 120 մեթր պատշգամ, իսպանական կահուորում, 3 սենեակ + հիւրանոց, զոյգ բաղնիք, առանձին կառուցում, հեռաձայն, կալուածաթուղթով (բաժնու): Գին՝ փոխան 80,000\$, միայն 45,000\$: Հեռ. 01-240654, 261177 եւ 03-233978:

«ԱԶԳԱԿ»Ի ՖՈՆՏԻՆ

ԿԱՐՈՒԺԱՆ ՍԵԹԵԱՆԻ մահուան քառասունցին առիթով,
«Վարուածն Արթ Սեմբըր»ի տնօրէնութիւնը՝
75,000 Լ. ը.

ՄԱՀԱՉԴ

ԼՕՍԻ «ԿԱՐՍ» մասնաճիւղի վարչութիւնը կը գումէ իր շրջանի «Միհրան Տէր Մելքոնեան» դարմանատան նախկին հիւանդապահուի:

ՍԻՐՎԱՐԴ ԳԱՐՏԱԾԵԱՆԻ

մահը:

ՄԱՀԱՉԴ

Տիար Լեւոն Գարտաշեան
Տէր եւ տիկին Նորայր եւ Արփի Սողոմոնեան
Տէր եւ տիկին Սովակ Մարտիրոսեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Ներսէս Գարրիշեան եւ գաւակունք
Տիկին Սարի Գարրիշեան եւ ընտանիք
Տիկին Սեդա Գարտաշեան եւ ընտանիք
եւ համայն ազգականներ կը գումէն իրենց մօր, քրոջ, հօրաքրոջ եւ հարազատին՝

ՍԻՐՎԱՐԴ ԳԱՐՏԱԾԵԱՆԻ

(Ծնեալ՝ ԳԱՐԻԷԼԵԱՆ, 1936ից)

մահը, որ պատահեցաւ Ուրբաթ, 31 Հոկտեմբեր 2003ին, առաւօտեան ժամը 11:00ին, իր բնակարանին մէջ, յետ երկարատեւ հիւանդութեան:

Յուզարկաւորութեան պաշտամունքը պիտի կատարուի այսօր՝ Շաբաթ, 1 Նոյեմբեր, կէսօրէ ետք ժամը 3:00ին, էջրեֆիէի Հայ Աւետ. եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Ֆրըն Զպալիի Հայ Աւետ. գերեզմանատունը:

- Ներկայ ընդունիլ իբրեւ մահազոյ:
- Ցաւակցութիւնները կ'ընդունուին Շաբաթ, 1 Նոյեմբեր պաշտամունքէն ետք մինչեւ երեկոյեան ժամը 8:00ը եւ Կիրակի, 2 Նոյեմբերին առաւօտեան ժամը 11:00էն մինչեւ երեկոյեան՝ 8:00ը, էջրեֆիէի Հայ Աւետ. եկեղեցւոյ սրահին մէջ:
- Կը խնդրուի փոխան ծաղկեպսակի նուիրատուութիւնները կատարել եկեղեցւոյ:

ՄԱՀԱՉԴ

Տիկին Էօթենի Գանձապետեան
Տէր եւ տիկին տղթ. Փիեռ եւ Մատլէն Գազանճեան
եւ զուստրը
Տէր եւ տիկին Յարութիւն եւ Եոլլա Գանձապետեան
եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Րաֆֆի եւ Արփի Գանձապետեան
եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Յրէտի եւ Սինթիա Հաժժար
եւ գաւակունք

Քիւթիլեքեան ընտանիք
Տէր վարդապետ ընտանիք
Վահրատեան ընտանիք
Սատէր ընտանիք
Հաժժար ընտանիք
Գազանճեան ընտանիք
եւ համայն ազգականներ կը գումէն իրենց ամուսնոյն, հօր, մեծ հօր, աներոջ եւ հարազատին՝

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԳԱՆՉԱՊԵՏԵԱՆԻ

մահը, որ պատահեցաւ Հինգշաբթի, 30 Հոկտեմբեր 2003, առաւօտեան ժամը 6:00ին, իր բնակարանին մէջ, յետ երկարատեւ հիւանդութեան:

Յուզարկաւորութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր՝ Շաբաթ, 1 Նոյեմբեր 2003, կէսօրէ ետք ժամը 1:30ին, էջրեֆիէի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Ֆրըն Զպալիի Ազգային գերեզմանատունը:

- Ներկայ ընդունիլ իբրեւ մահազոյ:
- Ցաւակցութիւնները կ'ընդունուին Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ «Տիար Գապիկեան» սրահին մէջ, Շաբաթ, 1 Նոյեմբեր մինչեւ երեկոյեան ժամը 7:00, Կիրակի, 2 Նոյեմբերին՝ ժամը 10:00էն կէսօրէ ետք ժամը 5:00, եւ երկուշաբթի, առաւօտեան ժամը 10:00էն կէսօրէ ետք ժամը 5:00:

ԼԻԲԱՆԱՆԱՀԱՅ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ԽԱՉԸ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ ԻԾՆԱՆՈՒԹԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

կը ներկայացնեն՝

ԱՌՆԱԿ

ՊԵՅՐՈՒԹԻ ՄԵՋ

Նոյեմբեր 18ին
ԻՒՆԷՍՔՕ ի սրահին մէջ.
Երեկոյեան 8:30-ին տոմսերը՝
Trading Places 01 611600, CD-Theque Ashrafieh - ABC.
Համազգային գրախանութ. Երեկոյեան գրախանութ
եւ Ազգային Դպրոցներն

ՄԻՔԱԹԻ - ԺԸՐ

ՄԱՍԼՈՅ ՄԻՎՅԵԱԼ ԱՍՈՒԼԻՍ

Հանրագուտ շինությունն է փոխադրության հարցերու նախարար Նեծիյ Միքաթի եւ կրթության եւ բարձրագույն ուսման նախարար Սամիր Ժըւր երկ կրթությունի մէջ այցելեցին արդարության նոր պայտի կառուցման վայրը: Աշխատանքային այս այցելությունն էտք Միքաթի եւ Ժըւր տունին մամոյ միացեալ ասուլիս մը, որուն ընթացքին անդրադարձան 2004ի պետական պիտանէի նախագիծին, ինչպէս նաեւ երկրին տնտեսական կացութեան առնչուող հարցերու:

Միքաթի յայտնեց, որ պէտք է յատուկ ուշադրութեամբ արժարծել 2004ի պետական պիտանէի նախագիծին մէջ արձանագրուած բացին, որովհետեւ պիտանէի նախագիծին բացի շարունակուող երկիրը պիտի չհասցնէ ապահով ծովկերք մը: Ան աւելցուց, որ նիւթական այս բացին շուրջ հաւասարակշռութիւն մը կամ մրցակցութիւն մը չէ կանգնած այլ կը նշանակէ, որ բոլորն ալ վնասած են:

ԻՍԱՄ ՖԱՐԵՍ ԿԱՆՈՒՒՅ

ԿԸ ՆԿԱՏԷ ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԸՆՏՐԱՊԱՅՔԱՐԸ

Փոխ վարչապետ Իսամ Ֆարէս երէկ յայտնեց, որ միակ պատասխանատուն՝ երկրին մէջ հաստատութեան կրթութեան խափանման՝ անհատներ են, ինչպէս նաեւ համայնքապետեր, երեսփոխանական պորքներ եւ կուսակցութիւններ:

Ֆարէս աւելցուց, որ Լիբանանը չի ղեկավարիր նախագահական վարչակարգով, այլ իստքով միայն մէկ ղեկավարի վստահուած չէ իշխանութիւնը, այլ՝ կառավարութեան:

Ֆարէս շեշտեց, որ Լիբանանի մէջ նախագահական ընտրաբար կամ ընտրապայքարը շատ կանուխ արդէն սկսած է, ինչ որ երկրին գերագոյն շահերուն չի ծառայէր Ֆարէս ընդգծեց, որ իր պաշտօնէն հրաժարելու միտքը քանի մը անգամ ունեցած է, սակայն երկրին դիմագրաւած նեղ կացութիւնը չի կր մղէ աւելի մտածելու եւ լրջօրէն քաղաքական իրադարձելու թէ պայքարը շարունակելու ընտրութեան մասին:

Arabic header with logos: **السفير**, **النصار**, **الديار**, **المستقبل**, **الاتحاد**

ԻՆՉ ԿԸ ԳՐԵՆ ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹԵՐԸ

Լիբանանեան օրաթերթերը իրենց երէկեան թիւով լուսարձակի տակ առած են իրաքցիներուն ցաւալի կացութիւնը եւ մահուան սպառնալիքին դիմաց՝ իրաքեան վարժարաններու փակումը:

Պաղեստինեան տանգապին առնչութեամբ թերթերը անդրադարձած են իսրայելեան վարչակարգին մէջ Շարոնի ուղղուած քննադատութիւններուն, ինչպէս նաեւ ստիկանութեան կողմէ անոր ենթակուած հարցաքննութեան:

ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ՏԱՆԳԱՊԻՆ

«Քիֆահ Արապի» գրած է, թէ Շարոն եւ Լիպիտ կը պօրակցին Շարոնի քաղաքականութեան դէմ ուղղուած ցաւալին քննադատութիւններուն:

«Տիար»-ի համաձայն, ապահովութեան պարիսպը արաբական գիղեր պիտի անջատէ երուսալէմէն. ոստիկանութիւնը հարցաքննութեան կ'ենթարկէ Շարոնը՝ փտածութեան հարցով, իսկ Եսայունի կողմէ կառավարութեան ուղղուած քննադատութիւնները յարուած մթնոլորտ կը ստեղծեն:

«Սահար» գրած է, թէ մինչ Շարոն կը հարցաքննուի, նախարարներ կը պօրակցին անոր դէմ եղած քննադատութիւններուն:

«Սաֆիր»-ի համաձայն, Ռաշիդ կը քաշուի խաղաղութեան ճամբու քարտէսէն:

«Անուար» դիտել տուած է, թէ պաղեստինեան իշխանութիւնը յայտնած է, որ իսրայելացի պատասխանատուներուն միջեւ տարակարծութիւնը կը վերաբերի յարձակումներուն եւ բռնարարներու տարողութեան եւ ձեւին:

«Սահար» նշած է, թէ Տը Կիլիֆէն յայտարարեց, որ այս հանգրուանին ամերիկեան ուժերու իրաքէն հեռացումը կացութիւնը բոլորովին անկայուն պիտի դարձնէ:

Ըստ թերթին, Փենթակոն դարձեալ ամբաստանութիւններ կ'ուղղէ Քալիֆայի անդամներուն, Պասսի հետեւորդներուն եւ իսլամական Անսարի անդամներուն՝ Իրաքի մէջ յարձակումներ կայմակերպելու յանձնարարով, սակայն չի նշեր, թէ ստոնջ միջեւ համաձայնութեան եւ գործակցութեան եզր մը գոյութիւն ունի:

«Սաֆիր»-ի համաձայն, սարսփապաշտ կացութիւն մը կ'իշխէ Պաղեստին վրայ, իսկ Սատան կը կ'ուղղէ ամբողջական գործադրու կատարելու: Դամասկոսի մէջ կայանալիք ժողովը պիտի փորձէ բռնազարու մին վերջ տալ եւ կայունութիւն հաստատել իրաքի մէջ, նշած է օրաթերթը:

«Անուար» գրած է, թէ Պաղեստին մէջ յատուկ դատարան մը կը հիմնուի, որպէսզի զբաղի պատերազմի ոճրագործներուն հարցերով եւ դատականութեամբ:

«Սահար»-ի համաձայն, իրաքի մէջ տեղի ունեցած պատերազմին պտուղները կը քաղուին Իրանի մէջ: «Լիուս» գրած է, թէ ամերիկեան քննիչներ շէնքին մէջ ահ ու զոդ տիրեց, երբ ծպտուած պաշտօնեաներ ուղեւորուեցին Հայտիի սօսը եւ խաղալիք վէճերով շէնքէն ներս մտան:

Լիբանանեան կեանքը յուզող եւ քաղաքական գործիչները հետաքրքրող գլխաւոր նիւթը կը շարունակէ մնալ 2004ի պետական պիտանէի նախագահներուն միջեւ գոյութիւն ունեցող տարակարծութիւնները:

ԻՐԱԿԵԱՆ ՏԱՆԳԱՊԱՆԻ ՎԻՃԱԿ

ՄԱԿ իր պաշտօնեաները կը հեռացնէ իրաքէն, իսկ Ռաշիդ կը իրաքէն հեռացնուի, նախարարներ կը պօրակցին անոր դէմ եղած քննադատութիւններուն:

«Սաֆիր»-ի համաձայն, Ռաշիդ կը քաշուի խաղաղութեան ճամբու քարտէսէն:

«Անուար» դիտել տուած է, թէ պաղեստինեան իշխանութիւնը յայտնած է, որ իսրայելացի պատասխանատուներուն միջեւ տարակարծութիւնը կը վերաբերի յարձակումներուն եւ բռնարարներու տարողութեան եւ ձեւին:

«Սահար» նշած է, թէ Տը Կիլիֆէն յայտարարեց, որ այս հանգրուանին ամերիկեան ուժերու իրաքէն հեռացումը կացութիւնը բոլորովին անկայուն պիտի դարձնէ:

Ըստ թերթին, Փենթակոն դարձեալ ամբաստանութիւններ կ'ուղղէ Քալիֆայի անդամներուն, Պասսի հետեւորդներուն եւ իսլամական Անսարի անդամներուն՝ Իրաքի մէջ յարձակումներ կայմակերպելու յանձնարարով, սակայն չի նշեր, թէ ստոնջ միջեւ համաձայնութեան եւ գործակցութեան եզր մը գոյութիւն ունի:

«Սաֆիր»-ի համաձայն, սարսփապաշտ կացութիւն մը կ'իշխէ Պաղեստին վրայ, իսկ Սատան կը կ'ուղղէ ամբողջական գործադրու կատարելու: Դամասկոսի մէջ կայանալիք ժողովը պիտի փորձէ բռնազարու մին վերջ տալ եւ կայունութիւն հաստատել իրաքի մէջ, նշած է օրաթերթը:

«Անուար» գրած է, թէ Պաղեստին մէջ յատուկ դատարան մը կը հիմնուի, որպէսզի զբաղի պատերազմի ոճրագործներուն հարցերով եւ դատականութեամբ:

«Սահար»-ի համաձայն, իրաքի մէջ տեղի ունեցած պատերազմին պտուղները կը քաղուին Իրանի մէջ: «Լիուս» գրած է, թէ ամերիկեան քննիչներ շէնքին մէջ ահ ու զոդ տիրեց, երբ ծպտուած պաշտօնեաներ ուղեւորուեցին Հայտիի սօսը եւ խաղալիք վէճերով շէնքէն ներս մտան:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

● ԱՉԳԱՅԻՆ Աշխատանքի Համախմբումը երէկ նկատել տուաւ, որ իշխանութիւններուն միջեւ 2004ի պետական պիտանէին շուրջ գոյութիւն ունեցող յարուածութիւնները եւ անոր հակադրութիւնները անընդհատուող են: Համախմբումը աւելցուց, որ սահմանադրական հաստատութեան փոփոխութիւնը կը սպառնայ պետութեան եւ քաղաքացիին շահերուն վնասներ հասցնել:

● ՏԵՐԵՍՓՈՒՄԱՆ Այի խորէյս երէկ դիտել տուաւ, որ պետական պիտանէի նախագիծը հարկ եղած մակարդակը չունի, որովհետեւ պիտանէի նախագիծին մէջ բազմաթիւ նիւթա-

կան յատկացումներ վիճարկուած են: ● ԺՈՂՈՎՐԴՎՈՎԱԿԱՆ ՐԱԿԱՆ Վերանորոգում Շարժումի նախագահ, երեսփոխան Նեծիյ Լահուտ երէկ քննադատեց 2004ի պետական պիտանէի նախագիծին շուրջ կատարուած յարուածութիւններն ու քանակէները եւ նկատել տուաւ, որ պետութիւնը սահմանադրականօրէն օրինակաց է, որովհետեւ կը վստահի սուրիական միջամտութեան երկրին պիտանէի նախագիծին պէս կարելորորոշում մը վաւերացրնելու համար:

● ԱՉԳԱՅԻՆ Ապառական Կուսակցութիւնը երէկ շեշտեց, որ Լիբանան պէտք է կարենայ հարաւի մէջ կացութիւնը հակակշռել,

այսինքն՝ պէտք է վերջ տալ Լիբանան - Իսրայել սահմանին վրայ բախումներուն եւ յատկապէս իրանական կողմէ կոյր հրթիռարձակման:

Յայտարարութիւնը կատարուեցաւ կուսակցութեան գումարած ժողովին ընթացքին, նախագահութեամբ Տորի Շամունի:

● ՀՂՁՊԱԼԱՅԻ հոգեւոր պետ Մոհամէտ Հիւսէյն Ֆատալայ կը երէկ կոչ ուղղեց դիմադրելու իրանական դիմադրութեան հարուած հասցնելու Միացեալ Նահանգներու փորձերուն: Ան պահանջեց նաեւ հարաւային Լիբանանի սահմաններուն վրայ իրանական քանակի տեղադրումը՝ պաշտ-

պանելու երկիրը Իսրայելի ոտնձգութիւններէն: ● ՄԱՐՈՆԻ պատրիարք Նարայիլ Պուրոս Սֆէյր կը շարունակէ իր հովուապետական այցելութիւնը Անգլիա:

Ան երէկ Լոնտոնէն կատարուած յայտարարութիւններուն մէջ դարձեալ ունեցաւ հակասուրիական խիստ ելոյթներ:

պանելու երկիրը Իսրայելի ոտնձգութիւններէն:

● ՄԱՐՈՆԻ պատրիարք Նարայիլ Պուրոս Սֆէյր կը շարունակէ իր հովուապետական այցելութիւնը Անգլիա:

Ան երէկ Լոնտոնէն կատարուած յայտարարութիւններուն մէջ դարձեալ ունեցաւ հակասուրիական խիստ ելոյթներ:

ԳՐԱՒՈՒԱԾ ՕՐ
ՇԱՅ ԱԲԵՏ. ԶՈՒԷՃ ՏԻԿԱՆՆՑ ՕԺԱՆՂԱԿ ՄԱՐՄԻՆ
5 ԴԵԿՏԵՄԵՐ 2003

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

ՎԱՐՈՒԺԱՆ ՍԵԹԵԱՆԻ մահուան քառասունըօր առիթով, «Վարուժան Արթ Սեթըրի» տնօրէնութիւնը կը կատարէ հետեւեալ նուիրատուութիւնները:
Կարողակոսարանին 500,000 լ. ո., Ազգային Վարժարաններու Ֆոնդին 500,000 լ. ո., Դամազգայինի Լիբ. Շրջ. Վարչութեան 300,000 լ. ո., «Չարթը» օրաթերթին 75,000 լ. ո., ԶԱԿԻ տեղեկատուին 75,000 լ. ո.:

ԱՅՀԻԼ AFHIL

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՏՆԱՅԻՆ ՄԱՐՔԵՐՈՒ ՄՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

AT HOME
• Wheelchair
• Walker
• Electric Bed
• Manual Bed
• Water Mattress
• Cans
• Sticks
• Serum Tripod
• Walking Frame

RENT AND SALE

• Over Bed Table
• All Kinds Of Oxygen
We Also Provide
• Laboratory service,
• Physiotherapist
• Nurses Aids
• P.T.S. (AMBULANCE)

HOME MEDICAL EQUIPMENT SERVICES

ՅՈՒՑԱՍՈՐԸ «ԱՐԻՆ» ՍԵՆՏՐՈՐ ԳՐԱՆԵՆԱԿ՝ ԱՅՀԻԼ, ԱՅԵՏԻ ԶԵԼԸ, Բ. ՅԱՐԿ (ՇԵՆ) (02) 242556/7

NO MATTER WHAT YOU NEED... OR WHERE YOU NEED.

ՎԱՆԱՅ ԶԱՅՆ

«ՀԱՅ ԴԱՏԸ ԱՅՍՕՐ»

Այսօր՝ Շաբաթ, 1 Նոյեմբեր 2003, երկուշաբթի ժամը 4:45ին, «Վանայ Չայն»-էն լսեցէք «Շայ Դատը այսօր» յայտագիրը:
* Մեր խօսքը
* Լուրեր Շայ Դատի աշխատանքներուն մասին
* Պատմական ակնարկ
* Կարգադրոյց՝ ընկ. Կիզն Աւագեանի հետ, Ջալալիքի եւ Ջալալքահայութեան մասին:

ՎԱՆԱՅ ԶԱՅՆ

ՄԱՐԻԱՄ ՆՈՒՐ ԴԱՏ ԲԱՅԱԾ Ե «ՔՈՔԹԵՅԼ» ԱՄՍԱԹԵՐԹԻՆ ԴԵՄ

«Քոքթէյլ» ամսաթերթի վերջին թիւը սպառած է: Արդեօ՞ք պատճառը Մարիամ Նուրի դատ բանալն է անոր դէմ: Արդեօք ինչն է Չեհի Ուհապի դառնացած է «Քոքթէյլ»-ի խմբագրութենէն: Երեջշաբթի, 4 Նոյեմբեր 2003ին կեսօրէն ետք ժամը 3:00ին հետեւեցէք Շայ Դատատի հարցումներուն, ուղղուած՝ Եսիիա Ժապարի եւ Մունա Ռիֆահիի:

«ՎԱՆԱՅ ԶԱՅՆ»-Ի ԱՅՍՕՐՈՒՄՆ 3ԱՅՏԱԳԻՐՆԵՐԸ

8:30 Լիբանանեան մամուլի խորագիրներու ընթերցում՝ արաբերէն
9:30 Զաղաքական լուրեր/հայերէն
10:00 Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարէն Ս. պատարագի ուղղակի ձայնասփռում
12:30 Զաղաքական լուրեր/ հայերէն
1:00 Ազգային-յեղափոխական երգեր
2:30 Զաղաքական լուրեր/արաբերէն
2:45 Յունարեւ երգերու ունկնդրութիւն
4:30 Զաղաքական լուրեր/ արաբերէն
6:30 Զաղաքական լուրեր/ հայերէն
8:00 «All that jazz» ձեզ երաժշտութեան տարբեր ժանրերու ընտիր կտորներու ունկնդրութիւն

«ՎԱՆԱՅ ԶԱՅՆ»-Ի ՎԱՂՈՒՄՆ 3ԱՅՏԱԳԻՐՆԵՐԸ

8:30 Լիբանանեան մամուլի խորագիրներու ընթերցում՝ արաբերէն
9:30 Զաղաքական լուրեր/հայերէն
10:00 Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարէն Ս. պատարագի ուղղակի ձայնասփռում
12:30 Զաղաքական լուրեր/ հայերէն
1:00 Ազգային-յեղափոխական երգեր
2:30 Զաղաքական լուրեր/արաբերէն
2:45 Յունարեւ երգերու ունկնդրութիւն
4:30 Զաղաքական լուրեր/ արաբերէն
6:30 Զաղաքական լուրեր/ հայերէն
8:00 «All that jazz» ձեզ երաժշտութեան տարբեր ժանրերու ընտիր կտորներու ունկնդրութիւն

ԱՇՆԱՆԱՅԻՆ ՆԱԽԱԳԱՀ

Ի ՆՊԱՍՏ ԹՈՂՆՈՅ ԲՈՅՆԻՆ

Կազմակերպութեամբ
ԹՈՂՆՈՅ ԲՈՅՆԻ ՏԻԿԱՆՆՑ 3ԱՆՉՆԱԽՈՒՄՔԻՆ

Տեղի կ'ունենայ՝ Դիմազաբթի, 6 Նոյեմբեր 2003, առաւօտեան ժամը 9:30ին Թոյնոց Բոյնի սեղանատան մէջ:

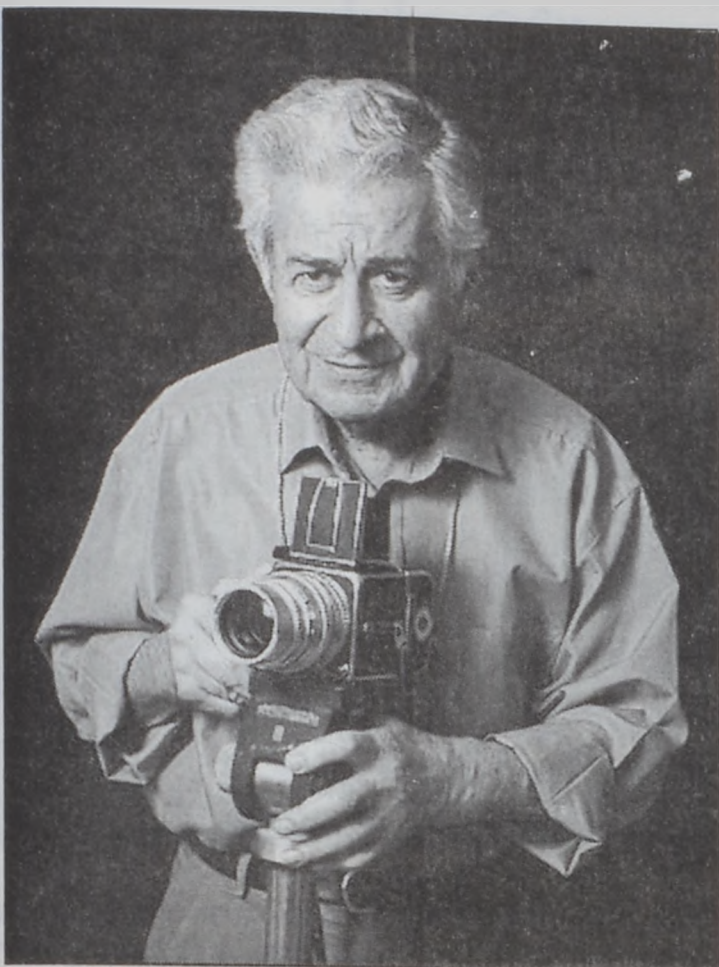
Սեկնում՝ առաւօտեան ժամը 8:30ին, Պուրճ Դամուտ - Master Mall-էն եւ Անթիլիաս - Սիմիթեան շէնքերէն:
Մուտք՝ ներառեալ երթեւեկ՝ 20,000 լ. ո.

Գրական Էջ

Varoujan

Հայ գրականության բացառիկ բանաստեղծներին մեկը չէր քառասուն օր առաջ այս անցաւոր աշխարհին իր վերջնական հրաժեշտը տուած Վարուժան անուն հանրածագօք արուեստագետը, հակառակ այն բացայայտ ճշմարտութեան, որ ամէն անգամ երբ արուեստաբանները իր անունը կ'արձանագրէին սպիտակ թուղթին վրայ, յաջորդող բառը կ'ըլլար *բանաստեղծ* գոյականը: Բառը կու գար ամենայն իրաւութեամբ եւ անգիր բանաստեղծութիւններու «յաւիտեական կարօտը», ընթերցուի աչքին գարմանահար կեդրոնացումին դիմաց, լայն կը բանար հորիզոնները լոյս ու ստուերի առիւրնող նախադասութիւններով բանուած այդ աշխարհներուն՝ իբրեւ գերգալուն հոգիի մը աչքին ընդմէջէն անհունացած մարմնաւորեալ բանաստեղծութիւններ:

Բանաստեղծ էր Վարուժան Ալեքան՝ բառին ամբողջական առումով եւ ամէն բանէ առաջ ու վերջ: Բանաստեղծ մը, որուն գրիչը սակայն դուրս կու գար բոլորովին տարբեր բանաբանէ, իր տաք, բաբախուն, գրաւիչ հոգիին թելադրանքներով ու խորհուրդներով հարստացած: Լուսանկարները կը յորդէին շրջանակներէն, ակնթարթի մը մէջ որսացուած տեսարանը կը մերկանար իր առարկայական իրականութենէն, կը դառնար լոյսի եւ ստուերի խաղերու մէջ խտացուած մարդկային հոգեվիճակ, ապրում ու թրթիռ, յոյզ ու երազ, երանգ ու խորհուրդ եւ արտաքնացած աներեւոյթին անտես թեւահարումներով ամբողջացող բանաստեղծական վիճակ:

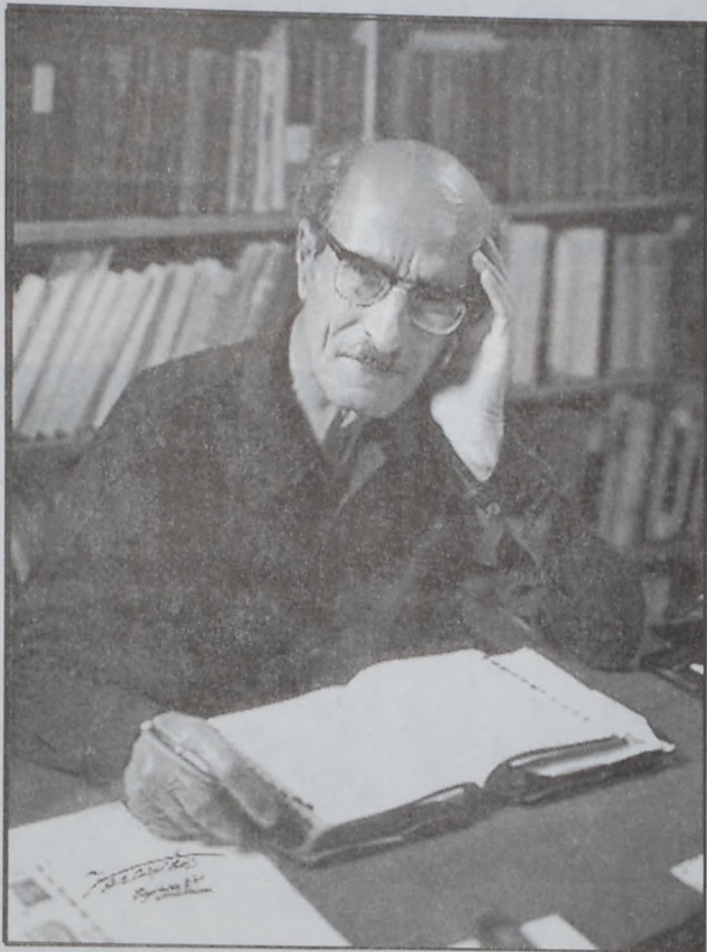
Ծառը, ապառաժը, ամպը, ծաղիկը, ջուրը, նաւակը, թիթեռը կամ նոյնիսկ ծայր աստիճան սովորական կարծուող բնութեան մէկ մասնիկը կ'ամբողջանար նոր բովանդակութեամբ, կը տիպարայնանար, մարդկային շունչ ու հոգի կը ստանար եւ գեղեցկօրէն կը դառնար *տեսանելիին ա՛ն-տեսանելի* եռութիւնը բացայայտող յաներձական ճշմարտութիւն: Մէկ խօսքով՝ բանաստեղծութիւն:

Միայն հոգեկան այս անբացատրելի վերացումով կարելի է կարդալ Վարուժան Սեբեանի լուսանկար-բանաստեղծութիւնները: Գեղատիպ ու հաստափոր «Liban/Lebanon» ալպոմին էջերը կենդանացուցած վարուժանեան ստեղծումները եւ նման քանի մը հատոր լեցնելու պատրաստ հարիւր հարիւրաւոր մնացեալ գործերը արուեստագետին լաւագոյն ապացոյցն են այս անհերքելի ճշմարտութեան: Հապա գրողի մը ողջ եռութիւնը ձեռքի շարժումի մը, թափանցիկ նայուածքի մը, ալիք-ալիք շերտացող ժպիտի մը, խորախորհուրդ դիմաստուերի մը մէջ խտացուցած դիմանկարները:

Կարելի է արդեօք արտասանել «Վարուժան» անունը եւ անմիջապէս չլիջել Պարոյր Սեւակի ներքին ճշմարտութիւնը կենսագրած իր այնքան ծանօթ դիմանկարները: Ակնարկ մը նետել Մուշեղ Իշխանի քաղցրածպիտ պատկերին վրայ եւ չչեքմանալ լաւատեսութեան ու բարութեան անսպառ յատկանիշներով ազնուացած վաւերական գրողին ամբողջական ներկայութեամբ: Թեկուզ պահ մը կանգ առնել մասներու նուրբ հիւսուածքին մէջ իր ամբողջ հոգին ծրարած ժագ Ս. Յակոբեանի վարուժանագիր էանկարին առջեւ եւ չլիանալ երկնավեճիտ աչքերէն յորդող ժպիտին քրիստոնէաշունչ ազնուութեամբ: Սեւեռնել հայեացք մը բաց գիրքին դիմաց վեհացած Միխայիլ Նույնի խոհուն պատկերին եւ չտարուիլ իմաստասիրութեան բաց ծովուն մէջ ճամբորդելու անխուսափելի հրաւերներէն:

Վարուժանեան հրաւերներէն, որոնք գրեց լոյսով ու հոգով, սիրով ու երագով եւ քաղցրերանգ երագի մը պէս անցաւ այս աշխարհէն յիշողութեան ցուցասրահին մէջ կախելէ ետք իր անմոռանալի դիմանկարը:

Ս. ԿԻՐԱՎՈՍԵԱՆ

ՄԵԾԱԳՈՅՆ ՀՐԱՇՔԸ

Բանաստեղծութիւնը քաղաքակրթական այն հոսքն է եւ յաւիտեական կարօտը, որ մեզ անդադար կը քաշէ հողի մը ուղղութեամբ, զոր չենք ճանչնար եւ իր ամբողջութեամբ դժուար թէ կարենանք ճանչնալ:

Խօսքը մարդկային կեանքի մեծագոյն հրաշքն է: Մարդ անով կ'արտայայտէ իր էութիւնը եւ անոր գորութեամբ մարդ էակը կը հասնի ճանաչումներու եւ ազատութեան ամէնէն հեռաւոր եւ նոյնիսկ աներեւակայի բարձունքներու: Բանը աշխարհներ կառուցելու եւ ուրիշ աշխարհներ ջնջելու կարողութիւնը ունի: Սակայն մարդիկ դեռ մանուկներ են եւ, դժբախտաբար, բառերու հետ կը խաղան ճիշդ ա՛յնպէս՝ ինչպէս մանուկները պուպրիկներուն հետ կը խաղան: Եւ եթէ մարդկութիւնը գիտակցէր այն հզոր ու թաքուն ուժին, զոր իր մէջ ունի բառը՝ գայն պիտի չանտեսէր, այլ անոր միջոցաւ պիտի որոնէր իր ամբողջական էութիւնը:

Աւելի՛ն. նման գիտակցութեան մը հասած մարդը Բանը պիտի որդեգրէր իբրեւ անփոխարինելի գէնք՝ զինք իր բոլոր վախերէն ազատագրելու եւ ամէնէն հեռաւոր թիրախները նուաճելու համոզումով: Իր էութեան ծանօթ մարդը չի կրնար անտեսել այս ճշմարիտ ճշմարտութիւնը, այսինքն՝ Բանին ամենազօր եւ անսպառ յատկութիւնները:

Կայ եւ բառը, որ մայրն է բոլոր բառերուն: Մարդ էակին ի վերուստ տրուած է այս բառին ծաւալը ընդարձակելու աստուածային կարողութիւնը, եւ ասիկա մինչեւ ա՛յն աստիճան, երբ եւ բառը իր մէջ կ'ընդգրկէ տիեզերքի տեսանելի եւ աներեւոյթ բոլոր մտածումները, զգացումներն ու խորհուրդները: Երբ կը հասնիս ինքնաճանաչումի այս մակարդակին՝ այն ատեն ամբողջական ու յարատեւ խաղաղութիւն մը կը հաստատուի էութեանդ եւ աներեւոյթ արժէքներուն ու խորհուրդներուն միջեւ, էութեանդ եւ նո՛յնիսկ տիեզերքի ամէնէն աննշան հիւլէին միջեւ:

ՄԻՍԱՅԻԼ ՆՈՒՍՅՄԷ

ԵՍ ԶԱՒԱԿՆ ԵՄ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Ես գաւակն եմ Հայաստանի,
Որուն հոգին ւաւտածայն գանգի դօղանջ՝
Կը թեւածէ եթերին մէջ,
Որուն հաւատքն՝ աղօթակերպ գմբէթ ու խաչ՝
Կ'ամբառնայ վեր, դէպի Սիրոյ արեւն անշէջ:

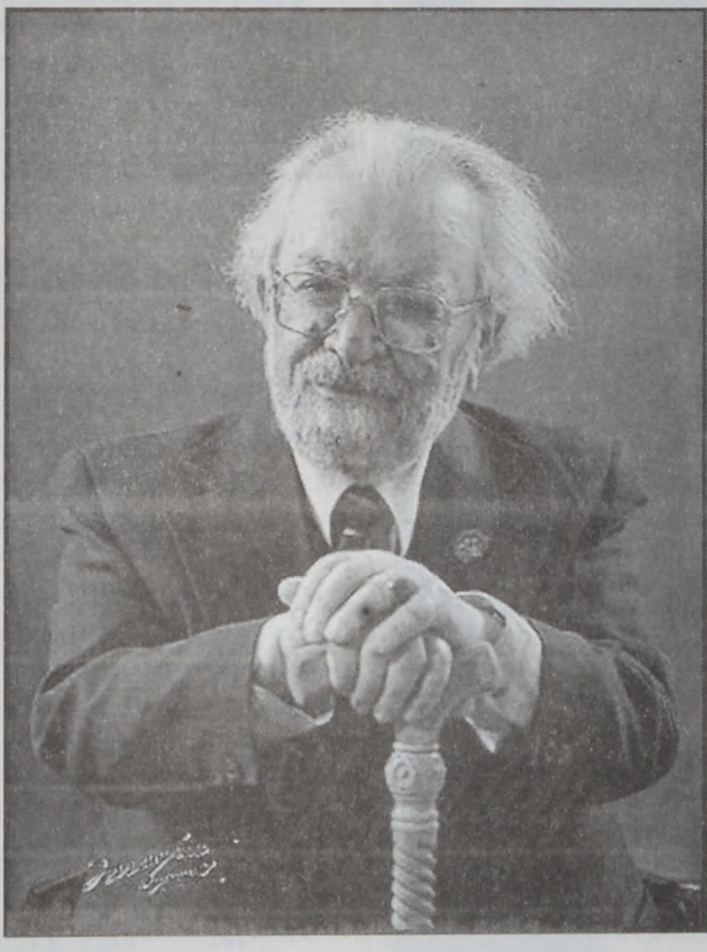
Ես գաւակն եմ Հայաստանի,
Ուր արշաւեց նիւթին չարիքն ամէն վայրկեան՝
Որպէս մարիկ աշխարհաւեր,
Բայց ուր բարիքն օճախներու նուիրական
Մնաց միշտ վառ եւ միշտ ծխաց դարերն ի վեր:

Ես գաւակն եմ Հայաստանի,
Ուրտեղ ծնաւ ազատութեան երազն անմար,
Եւ որուն դրօշն արիւնջը ալ
Ծածանեցաւ կիրներու մէջ եւ սարէ սար
Հերոսներու դիւցազնախաղ ուսին վրայ:

Ես գաւակն եմ Հայաստանի,
Որ կը մնայ Աւետեաց նո՛ր աշխարհն անհաս
Ու մեր ներկան տառապակէզ.
Որուն անունն է առապել ու վառ երազ
Սերունդներու կարօտամաշ հոգիէն ներս...

Ես գաւակն եմ Հայաստանի...:

ՍՈՒՇԵՂ ԻՇԽԱՆ

ՅԱՒԵՐԺԻ ՃԱՄԲՈՐԴԸ

Այն արդար ցորենի արտն եմ ես, որ դարեր շարունակ տրորուել է օտար այրուձիբի սմբակներու տակ, այրուել հրդեհից ու երաշտից, եւ որից փրկուած մի բուռ ցորենը հասել է գալիքի ցանքին եւ շուրջ բերք է տալիս...

Խաղողի այն յամառ ու տոկուն ո՛րթն եմ ես, որի արմատները հասնում են մինչեւ Արմանի, Հայասա ու Նայիրի, իսկ պտուղն ու տերեւը՝ թարմանում են այսօրուան ցողից ու լցում - հասունանում վաղաքան արեւի շողից...

Ես՝ ինքը կեանքն եմ, յարատեւումը, անմահութիւնը...

Ես նա՛ եմ, ով միշտ մահուան մէջ է ապրել, բայց մահ չունի՛...

Ի՛նչ կարող էին ինձ անել իր անհամար դաժնիքները, երբ նրանք ընդամենը... սպաննել գիտէին ապրելու եւ յարատեւելու աստուածային գաղտնիքը...

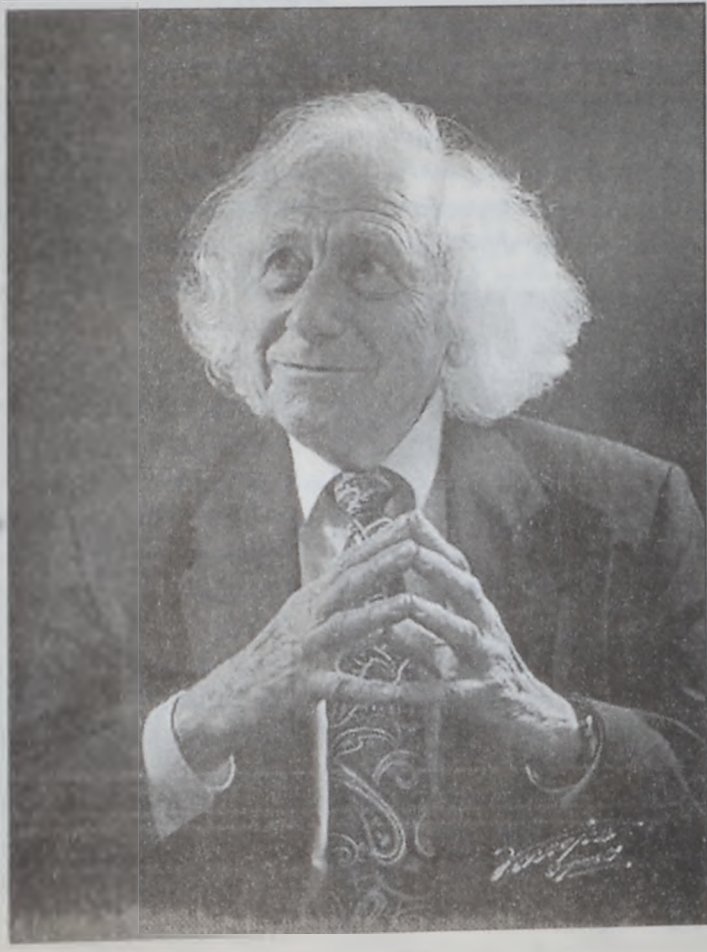
Նրանց գէնքը տէգն ու եաթաղանն էր, իսկ իմը՝ մուրճն ու գրիչը... Իսկ ի՛նչ կարող է անել ամէնից զօրեղ տէգը՝ մուրճի առաջ, եւ ամենասուր եաթաղանը՝ գրիչի դէմ...

«Իմ երկիրն ա՛յն է, որ գտնուել է Բիբլիական Արարատ լեռան ստորոտում, առասպելական դրախտի տեղում, եւ որտեղ կեանքը դարերով դժոխքի էր նման...

Այն երկիրը, որը դարեր շարունակ պատերազմ ու աղէտ է ներմուծել եւ արտահանել՝ որը ու գաղթական, ներմուծել ոճիր ու խաւար՝ լո՛յս ու հանճար արտահանելով, եւ գազանութիւն ու բռնութիւն ներմուծելով՝ բարութիւն եւ ազատութեան տէ՛նչ արտահանել...

Հայաստանն եմ ես, հայ ժողովուրդն եմ ես՝ Յաւերժի Ճամբորդը, որը, դարերի խորքից եկած, դէպի գալիք դարե՛րն է գնում, եւ որի երթը վե՛րջ ու վախճա՛ն չունի՛, քանի դեռ գէթ մի հայ է ապրում այս հողագնդում, այս յաւերժական արեւի ներքոյ...

ԳԷՈՐԳ ԷՍԻՆ

Ո՛Վ ՀԱՅ, ԽՕՍԷ ՀԱՅԵՐԷ՛Ն...

Ո՛վ Հայ, խօսէ հայերէ՛ն շէկ պարթօնքէ՛ր մինչեւ քուն
Բազմութեան մէջ թէ մինակ, տան թէ ճամբուն շուկայի,
Օտարին հետ ու եղբօրդ, իբրեւ յաղթե՛րք պանծալի՛
Հպարտութեա՛ւք, բարձրաճա՛յն լոկ հայերէ՛ն խօսէ՛ դուն:

Կանաչ բակէն դպրոցի մինչեւ մահիճն յետնագոյն՝
Խօսքը ըլլայ մի՛շտ հայերէն, պի մէն մի բառն հայրենի՛
Օղակ մ'է՛ նոր ու հզօր որով տակաւ կ'երկարի
Հայ լեզուի հին բայց անմաշ շղթան ոսկի եւ անհուն...

Բերանացի, գրաւոր, ու մտովի, հոգեւի՛ն՝
Միշտ հայերէ՛ն խօսէ՛ դուն ի սէ՛ր մեր մեծ Անցեալին,
Որ իր հողին տակ ննջող մեր ողջ նախնիքը ցնծան:

Թէ հա՛րկ ըլլայ Աստուծոյ հետ ալ խօսիլ անպայման,
Հպարտօրէ՛ն, ոսկրէրովդ ու շրթներովդ հողածոյ
Խօսէ՛ դարձեա՛լ հայերէն՝ այդ սուրբ լեզուն Աստուծոյ...

ԺԱԳ. Ս. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒԱԿԱՆ ԱՐՆԵՍՏԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԱԿԱՐԳԻԶ

ՀԱՄԱՑԱՆՑ

ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԱՇԽԱՐՀ

ՆԵՐՇԵՉԱՐԱՆ

ՆՈՒԷՐԸ

Ոգեշնչող պայմանաժամերու եւ գրութիւններու նուիրում «Ռէյնդրոփ» (www.raindrop.org) կայքէն քաղելով ստորեւ բարգմանարար կը ներկայացնենք «Նուէրը» խորագրեալ դրուագը, որուն հեղինակը անծանօթ է:

***

Երիտասարդ ուսանող մը շուտով պիտի աւարտէր համալսարանը: Ամիսներէ ի վեր ան «աչքը դրած» էր ինքնաշարժներու վաճառքի ցուցասրահի մը մէջ իր տեսած փարթաւ մէկ ինքնաշարժին վրայ եւ գիտնալով, որ իր հայրը կարողութիւնը ունէր գայն գնելու, անոր ըսած էր, թէ իր ուզածը ա՛յդ նուէրն է միայն: Մինչ վկայականաց բաշխման օրը կը մօտենար, երիտասարդը անհամբեր կը սպասէր դոյզն նշաններու, որոնք պիտի բացայայտէին, որ իր հայրը գնած էր արդէն իր ցանկացած նուէրը:

Վերջապէս, վկայականաց բաշխման օրը, առաւօտուն, հայրը զինք կանչեց իր գրասենեակը եւ ըսաւ, թէ որքան հպարտ էր նման գաւակ մը ունենալուն համար, աւելցնելով, որ թէ անսահման սեր կը տածէր իր նկատմամբ: Ապա իր տղուն յանձնեց գեղեցիկ ծրարով պատուած նուէրի տուփ... մը: Հետաքրքիր, եւ մասամբ յուսախաբ, երիտասարդը բացաւ տուփը... եւ այնտեղ գտաւ լաթակազմ Աստուածաշունչ մը, որուն վրայ ոսկեայ գիրերով արձանագրուած էր երիտասարդին անունը: Չայրացած երիտասարդը գոռաց իր հօր երեսն ի վեր «Այսքան դրամ ունիս եւ Աստուածաշունչ մը կը նուիրես ինձի», եւ դուրս վազեց սենեակէն:

Անցան տարիներ եւ երիտասարդը մեծ յաջողութիւններ արձանագրեց իր ասպարէզին մէջ: Ան նաեւ գնեց շքեղ տուն մը եւ ընտանիք կազմեց: Օր մը, գիտակցելով, թէ հայրը ծերացած է արդէն, որոշեց այցելութիւն մը տալ անոր: Վկայականաց բաշխման օրէն ի վեր չէր տեսած գայն: Տակաւին այցելութեան զատուրումները չէր կատարած, երբ լսեց, թէ հայրը մահացած էր եւ իր բոլոր հարստութիւնը՝ իրեն կտակած: Ան պէտք էր անմիջապէս վերադառնար հօրենական տուն եւ հարկ եղած կարգադրութիւնները կատարէր:

Երբ ան հասաւ հօրը տունը, յանկարծ տխրութեամբ եւ զղջումով համակուեցաւ իր սիրտը: Սկսաւ քննել իր հօր թուղթերը եւ այնտեղ գտաւ նաեւ Աստուածաշունչը, ճիշդ այն վիճակին մէջ, որ ձգած էր տարիներ առաջ: Արցունքոտ աչքերով բացաւ գայն եւ սկսաւ թերթատել անոր էջերը: Իր հայրը զգուշութեամբ ընդգծած էր Մատթէոսի աւետարանին 7րդ գլուխին 11րդ հատուածը, որ կ'ըսէ.

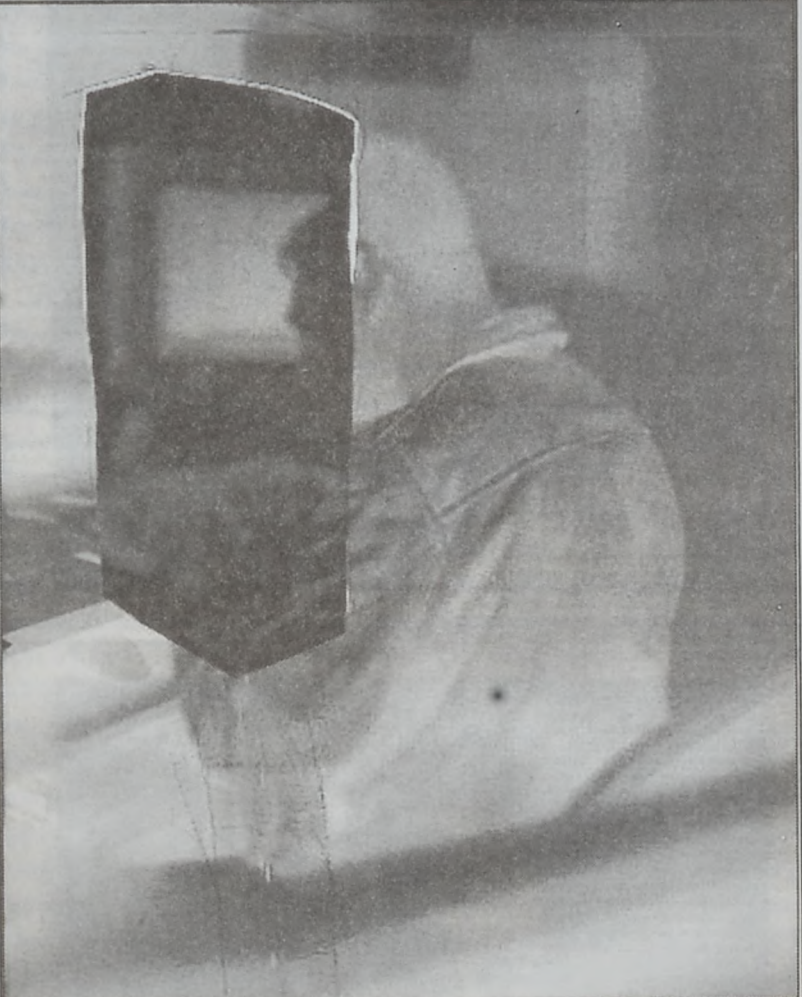
«Արդ, եթէ դուք, որ չար էք, գիտէք ձեր գաւակներուն լաւ պարգեւներ տալ, ձեր երկնաւոր հայրը որքա՛ն աւելի լաւ պարգեւներ պիտի տայ, անոնց, որոնք իրեն կը դիմեն»:

Մինչ կը կարդար այս տողերը, ինքնաշարժի բանալի մը ինկաւ գրքին մէջէն: Վրան գրուած էր անունը նոյն այն ցուցասրահին, որ վաճառքի դրած էր ատենօք իր ցանկացած ինքնաշարժը, իր շրջանաւարտութեան թուականը եւ «վճարուած» կնիքը...

Հայացուց
ՆԱԶԻԿ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

ՀԷՔԸՐՆԵՐ ԿՐՆԱՐՆ ՀԱՄԱՑԱՆՑԸ ՎԱՐ ԱՌՆԵԼ

Եթէ կ'ուզես գիտաբերեալ կալիպան զիրք մը գրել այն օրուան մասին, երբ համացանցը փոփոխեց պատկերացումներդ, ապա պէտք է սկսիս համակարգիչի «խնայող» մը, որ զինուած է լեփոնփով եւ համացանցի հասողութիւն ունի: Ան կ'արձակէ արագօրէն տարածուող համակարգչային ժահր մը, որ քանի մը վայրկեաններու մէջ իրեն կու տայ կարելիութիւնը իր հակազիտին տակ առնելու միջոցաւ համակարգիչները: Ժահրով վարակուած համակարգիչներու այս «բանակ»ը իր կարգին կը յարձակի եւ նամակներու փոխանակման եւ համացանցի կարեւորագոյն սրբավրէններուն վրայ՝ դանդաղեցնելով եւ ծանրաբեռնելով համացանցը: Յարձակումը ժամանակի ընթացքին աւելի փտանդաւոր կը դառնայ, օդակայաններու եւ ոստիկանատուններու հետաձայնային կապերը կը խանգարուին: Ելեկտրականութեան եւ հեռաձայնի ծառայութիւններու պատասխանատու համակարգիչներ կը վնասուին...

նապը ցոյց կու տան, թէ համացանցը աւելի խոցելի է, քան ինչ որ կը կարծուէր:

Քառս ստեղծելն ու տնտեսական վնաս հասցընելը շատ բանի չի կարօտիր: Բաւարար է, որ գոյութիւն ունենայ խանգարուած միտք մը, որ լատեղեցիկ է համացանցին եւ իր տրամադրութեան տակ ունի համակարգիչ մը, կը բացատրէ «Միմընդ» ընկերութեան ամենահարկաւորը:

Հնչ համացանցը: Նոյնիսկ առանց ուղեւորութեան, հեքըներ կրնան հետեւողական յարձակումներով քանի մը օրուան համար վար առնել համացանցը, ապա կրկնել յարձակումը...

Նման աղէտի մը հետեւանքները մեծ են: Մինչ ճարտարագէտներ կը նորոգեն վնասուած ցանցերը, կառավարութիւնները, կազմակերպութիւնները, ընկերութիւններ եւ անհատներ հարկադրուած են վերադառնալու թուղթի եւ մատիտի օրերուն:

Երբ հարցը կը վերաբերի համացանցի անփտանդութեան, քննադատութիւնները յաճախ «Մայքրոսոֆթ»-ին ուղղուած կ'ըլլան: «Ուլիտոյ» դրութիւնը այնպէս մը պատրաստուած է, որ եթէ հեքը մը կամ ժահր մը թափանցէ անոր մէջ, կրնայ անչափելի վնաս հասցնել», կը բացատրէ Բրիտանիոյ բաց համալսարանի համացանցի մասնագէտներէն Ճոն Նոթըն: «Եթէ ես «Քալիտա»-ի տեղը ըլլայի, բնաւ ժամանակ չէի կորսնցներ կորիզային ուղեւոր ձեռք ձգելու համար: Փոխարէնը՝ կը մասնակցէի «Մայքրոսոֆթ»-ի դրութիւններուն նուիրուած դասընթացներուն, կ'աւելցնէ ան:

«Մայքրոսոֆթ» կ'ըսէ, թէ ան տեւարար կ'աշխատի Օփերէյթիւնկ Սիսթըմները բարելաւելու ուղղութեամբ եւ անվտանգութեան մտահոգութիւններով է, որ մօտիկ ապագային հրապարակ պիտի իջնէ իր նորագոյն դրութիւնը՝ «Լոնկհորն»:

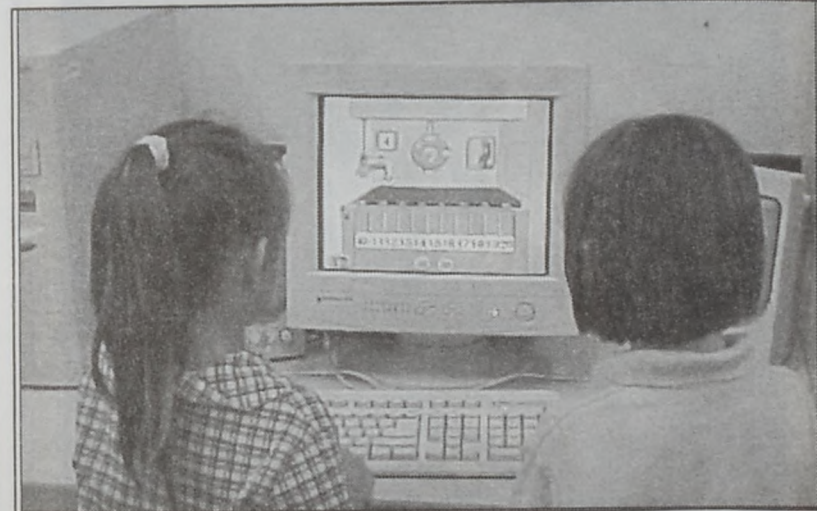
Բնականաբար, հարցը «Մայքրոսոֆթ»ով չ'աւարտիր: Համացանցի կառուցումն անոր փորձութիւնները ծրագրուած էին այն օրերուն, երբ սփեմի հասկացողութիւնը չկար, եւ համացանցը ազդեցական մակարդակներու վրայ կ'օգտագործուէր միայն: Այժմ, երբ ամբողջ աշխարհը կ'օգտագործէ գայն, օրէնքները պէտք է վերատեսուցեն եւ ներթափանցեն...

«ՆԻՈՒԶՈՒԻԲ»

ՓՈՔՐԻԿՆԵՐԸ ԵՒ ՀԱՄԱՑԱՆՑԸ

Միացեալ Նահանգներու կրթութեան նախարարութեան վերջերս հրապարակած տուեալներուն համաձայն, 5 - 17 տարեկաններու 90 առ հարիւրը կ'օգտագործէ համակարգիչը, իսկ անոնց 59 առ հարիւրը՝ համացանցը:

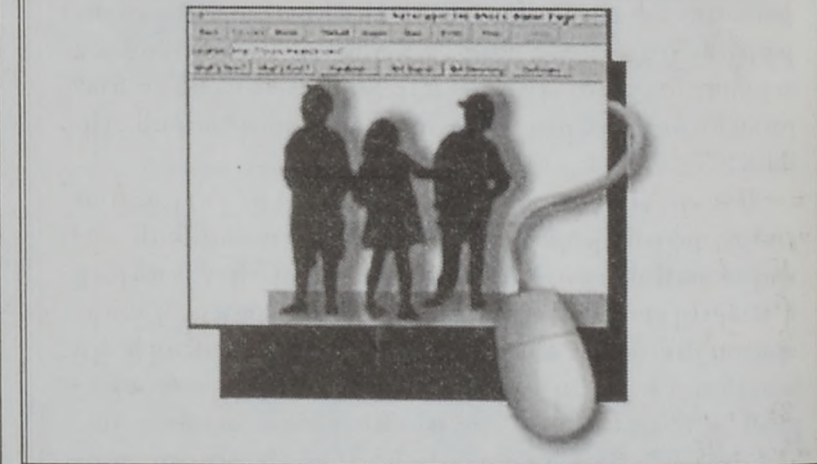
Նոյնիսկ մանկապարտէզի փոքրիկներուն մօտ համակարգիչի եւ համացանցի օգտագործումը ան արձա-

նազրած է եւ շուրջ 20 առ հարիւրի համեմատութիւն մը կը պարզէ: Միեւնոյն ուսումնասիրութեան համաձայն, Միացեալ Նահանգներու դպրոցներուն 99 առ հարիւրը համացանցի հասողութեամբ օժտուած է, մինչ տակաւին ութ տարի առաջ այդ համեմատութիւնը 35

առ հարիւր էր միայն: «Փոքրիկները արհեստագիտական շատ մը նորութիւններ յաճախ առաջին որդեգրողներն են. անոնք այդ արհեստագիտութեամբ կը մեծնան եւ ոչ թէ չափահասներու նման հարկադրուած կ'ըլլան յարձակուելու նորութիւններուն», կը բացատրէ մասնագէտ մը աւելցընելով՝ «աշակերտները կը կազմեն համացանցի «բնակչութեան» մեծամասնութիւնը»:

Իրենց կեանքին առաջին 10 տարիներուն մասնակցեալներուն 60 առ հարիւրը կը գործածէ համացանցը: Այս համեմատութիւնը կը հասնի 80 առ հարիւրի, երբ 16 տարիքը նկատի առնուի:

Ուսումնասիրութեան համաձայն, ինչպէս չափահասներու, այդպէս ալ փոքրիկներու պարագային, համացանցի օգտագործումին պատճառները այլազան են: Անոնց երեք-չորրորդը համացանցը կ'օգտագործէ դպրոցական պարտականութիւններ կատարելու համար: Իսկ փոքրիկներուն 50 առ հարիւրը համացանցը կը գործածէ ե-նամակներ եւ էս. էմ. էս. պատգամներ ուղարկելու եւ խաղեր ըմբոշխնելու:

Փոքրիկ աղջիկներ, որոնք տակաւին քանի մը տարի առաջ տղաներէն նուազ համեմատութեամբ կը գործածէին համացանցը, արդէն ջնջած են այդ տարբերութիւնը:

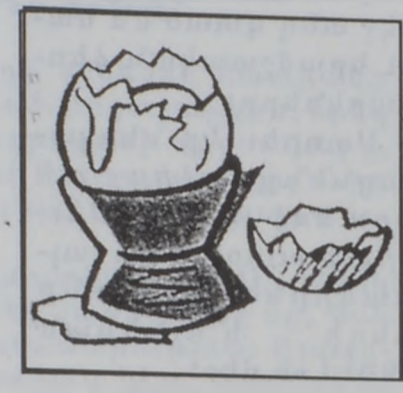
ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ազգային առաջնորդարանը դիմումներ կ'ընդունի դիւստրիպիայի պաշտօնին համար: Թեկնածուն պարտի լրացնել հետեւեալ պայմանները.
1.- Տիրապետել հայերէն եւ արաբերէն լեզուներուն եւ ծանօթ ըլլալ անգլերէնի կամ ֆրանսերէնի:
2.- Ունենալ համալսարանական վկայական:
3.- Ունենալ համապատասխան աշխատանքի լուրջ փորձառութիւն:
Թեկնածուն կը պահանջուի՝ Ներկայացնել իր կենսագրականը (CV)՝ հետեւեալ հասցեին
- Ազգային առաջնորդարան, Պոլսի Համուտ, Արաբ փողոց
- կամ e-mail azkayin@inco.com.lb
- Fax (01) 258305
ԴԻՄԱՆ ԱԶԳ. ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ

ԼՕՆԻ ԾՐՁԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿԱԿԱՆ ԶԱՆՉՆԱՍՈՒՄԲ
ԶՐՈՅՑ - ԴԱՍԱՆՍՈՒԹԻՒՆ
Տեղի կ'ունենայ ԼՕՆԻ «Արաբի Պոլիտիքալ» ընկերաբաշխական կեդրոնի «Թնձուկեան» սրահին մէջ, առաւօտեան ժամը 9:30ին:
Սիր
«ԾՆՈՂԸ - ԶՄԻԿ - ԴՊՐՈՅ ՓՈՒ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ»
Ա. ՄԱՍ. 3ԷՆ 10 տարեկան երեխաներու համար՝ Երկուշաբթի, 3 Նոյեմբեր 2003
Կը ներկայացնեն՝
ՀՈԳԵԱՆ՝ ԿԱՐԻՆ ԶՈՀՐԱՊԵԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺ՝ ԹԱԼԻՆ ԵԱՀՆԻԵԱՆ
Բ. ՄԱՍ. 11ԷՆ 18 տարեկան պատանիներու համար՝ Երկուշաբթի, 10 Նոյեմբեր 2003
Կը ներկայացնեն՝
ՀՈԳԵԱՆ՝ ԿԱՐԻՆ ԶՈՀՐԱՊԵԱՆ ՏՆՕՐԵՆՈՒՀԻ՝ ՔՈՅՐ ԹԵՈՊԻՍԳԷ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ
ՀՐԱԲԵՐ
«ԱԶԳԱԿ»-Ի ՀԵՌԱԶՄԱՅԻՆ ԹԻԻԵՐԸ
«ԱԶԳԱԿ»-ի հետ կապուելու համար հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն.- 258526, 260115 եւ 241274:

Մանկապատանեկան

ԿԵՆՍԱՆԻԹԵՐԸ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ԵՆ

Կենսաճիւթերը շատ քիչ են քանակով, սակայն անոնք անհրաժեշտ են կենդանութիւնը եւ աշխուժութիւնը տալու համար:

Մենք շատ փոքր քանակներու կենսաճիւթի պէտք ունինք: օրական քանի մը հազարերորդ միլիկրամ կենսաճիւթ բաւարար է: Սակայն առանց անոնց մեր բոլոր կերածները անգործածելի կ'ըլլան, որովհետեւ մեր մարմինը գանոնք կը գործածէ կատարելու համար կեանքին անհրաժեշտ բոլոր քիմիական նյութերը:

գործարաններուն տոկոսն ունեւորող տուող հիւսկէնք:

Տէ. կենսաճիւթ. քաւսիտը կը հաստատէ ոսկորներուն եւ ակոսներուն մէջ: Ան կը շինուի մեր մարմինը կողմէ, արեւուն անդամանիչակագոյն ճառագայթներուն ազդեցութեան տակ:

Քա. կենսաճիւթ. ան կը նպաստէ արեան լերդացումին, այսինքն ան կը պայթարի արեւնահոսութեան դէմ:

ըջիջներուն մէջ:

- Մծուճը կը գտնուի միսներուն, հակիթներուն եւ բանջարեղէնի տեսակներուն մէջ: Ան անհրաժեշտ է ձգաններուն, ոսկորներուն եւ լաւ սննդաուձեան:

Գ.- ՕԼԻԿՕ - ԷԼԷՄԵՆՏԵՐ

Այս էլիկո (յունարէն կը նշանակէ շատ պզտիկ) տարրերը շատ փոքր քանակով անհրաժեշտ նիւթեր են:

- Երկաթը կը գտնուի տուրմիս, լեարդին, պտուղներուն եւ չոր կամ կանաչ բանջարեղէններուն մէջ: Առանց անոր, անկարելի է շինել արեան կարմիր գնդիկները:

Յիշե՛ք նաեւ իոտը, զինկը, պղինձը, ֆլուորը, մանկանէզը, քոպալթը եւ քրոմը:

ԳԻՏԵԻՐ, ԹԷ...

- Մեր մարմինը չի գիտեր կենսաճիւթեր շինել, ան ստիպուած է զանազան առնել մեր սպառած ուտելիքներէն:

- Ոչ մէկ ուտելիք բոլոր շինանիւթերը կը պարունակէ: Ետեւաբար ցանկացէ՛ք ինչ որ ուտելու կը կերպով:

Ա.- ԿԵՆՍԱՆԻԹԵՐԸ

Գոյուձիւն ունին 13 տարբեր կենսաճիւթեր: Ահա անոնց անոնցմէ ինչ կարեւորները:

Ա. կենսաճիւթ. կը նպաստէ տեսողութեան եւ մորթի տեսողութեան:

Պե. կենսաճիւթ. անհրաժեշտ է շրջանի դրուձեան:

Սե. կենսաճիւթ. անհրաժեշտ է պատկանուելու համար մանրէներէն եւ շինելու համար մեր

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԶԱՐԳԱՅՈՒՄ

- 1) 1863ին ո՞ր քաղաքը առաջին անգամ իր մեթորոյին բացուած կատարեց. Ա.- Փարիզ
- 2) Կատուն ի՞նչպէս կը փոխադրէ իր ձագերը. Ա.- Իր կռնակին վրայ
- 3) Ե՞րբ հնարուեցաւ գնդիկ ծայրով չոր մեկանով գրելը. Ա.- 1900ին
- 4) Ո՞ր ցամաքամասին վրայ կ'ապրին վագրերը. Ա.- Ասիա
- 5) Ե՞րբ յայտնուեցան առաջին մարդ արարածները. Ա.- 6 հազար տարի առաջ
- 6) Ո՞ր ծովը գոյուձիւն ունի. Ա.- Սեւ ծովը
- 7) Մառի մը տարիքը գիտնալու համար «Կը կարդանք» անոր կոճղին նշանակները: Մէկ շրջանակ հաւասար է ծառին կանաքէն.

- 1) 1 տարուան
- 2 տարուան
- 3 տարուան
- 8) Գանի՞ ողնէ կազմը ւած է ողնայարը. Ա.- 22
- 9) Ո՞ր քանդակագործը շինեց Նիւ Եորքի Ազատութեան արձանը. Ա.- Պարթոլտի
- 10) Որո՞նք հնարեցին կողմնացոյցի սկզբունքը. Ա.- Եգիպտացիները
- 11) Գանի՞ քիւ խոտ կ'ուտէ փիղը օրական. Ա.- 50 քիւ
- 12) Ո՞րն է Իրլանտայի մայրաքաղաքը. Ա.- Պելֆաթ
- 13) Ո՞ր թուականին գտնուեցաւ Ամերիկան. Ա.- 1492
- 14) Անգլիայէն գատ ո՞ր երկրին մէջ ինքնաշարժները ձախ կողմէն կ'ընթանան. Ա.- Մալթա

- 15) Գանի՞ երկվայր-կեանի հաւասար է մէկ օրը. Ա.- 43,200
- 16) Ո՞ր երաժշտահարը յորինած է «Քարմէն»ը. Ա.- Պրահմա
- 17) Հնդկական ռնգեղ-չիւրը ի՞նչպէս կը տարբերուի ռնգեղիւրէն. Ա.- Ան միայն մէկ եղ-չիւր ունի
- 18) Ի՞նչ յաճախակա-նութեամբ տեղի կ'ունենայ ֆուլթպոլի աշխարհի ախոյեանութիւնը՝ Մոնտիալը. Ա.- Ամէն տարի
- 19) Մալթայի ուսուցիչ-գիտնալու աշխարհի ամէնէն մեծ ծաղիկն է. Ա.- Անուր հասակը կրնայ ըլլալ...
- 20) Ի՞նչ հնարեց անգլիացի ծոն Ուալթը 1830 թուականին. Ա.- Ուոքին

ԻՆՉ ՈՒՏԵՆՔ

- ՍՈՒ

Այս բանջարեղէնը հազարամեակներէ ի վեր կը համեմէ մեր ուտելիքները: Հոս, եփած, ջարդուած, միջուկ դարձած սոխը կը գտնուի աշխարհի բոլոր խոհանոցներուն մէջ:

Սոխը կը պարունակէ հանքային նիւթեր եւ կենսաճիւթեր, յատկապէս՝ կենսաճիւթ: Սակայն ան ունի նաեւ բազմաթիւ բժշկական յատկութիւններ. զայն կը գործածեն պայթարելու համար մանրէներու, կրիփի, փորքը չուրի եւ յօդացաւերու դէմ:

Եթէ կ'ուզես սոխը կեղուել առանց լալու, զայն կեղուէ եւ կտրէ ծորակէն հոսող ջուրին տակ: Այս ձեւով արցունք յառաջացնող սոխէն ելլող նիւթը պիտի ձուլուի ջուրին մէջ:

ՕԳԻՄԵՆՏԻՐ, ԲԵ ԵԳԻՍՏԱԳԻՆԵՐԸ ԻՐԵՆՑ ԿԱՏՈՒԱԾՆԵՐՈՒՆ ՍՈՒ ԿՐ ԸՈՒՐԻՐԻՆ:

- ԳԵՆԱՆՆԵՐ

Գետնախնձորը աւելի քան 5000 տարիներէ ի վեր կը մշակուի Հարաւային Ամերիկայի Անտեան լեռներու շրջանին մէջ: Սպանացիները զայն իրենց հետ բերին Եւրոպա եւ ծանօթացուցին Հին Աշխարհին: Ճգմուած, տապուած, խաշած, տարբեր թացաններով եփած այս բանջարեղէնը միջազգային յաղորութիւնը կը գտնէ:

Գետնախնձորը մեզի կը հայթայթէ Սէ. կենսաճիւթ եւ փոթասիտ:

Շնորհիւ իր մէջ պարունակած եւ մեր մարմինը կողմէ դիւրին իւրացուող նշային՝ ան մեզի կու տայ նաեւ ուժ: Այս իր յատկութիւններուն պատճառով է, որ ան կը կոչուէր «արքայի հացը», երբ հին ժամանակներուն ցորենի պակաս կար:

Կեղուելու ժամանակ, անմիջապէս գետնախնձորը կը սեւնայ: Հետեւաբար պէտք է զայն անմիջապէս ջուրին մէջ դնել:

ՕԳԻՄԵՆՏԻՐ, ԲԵ ԳԵՏՈՒՄԱԽՆՁՈՐԸ ԼՈՅՐ չԻ ՍԻՐԵՐ: ԱՆ ԿՐ ԿԱՏՈՒԱԾՆԱՅ ԵՒ ԼԵՂԻ ԿՐ ԴՈՒՄՈՒՅ: ԵՏԵՆԱԲԱՐ ԿՐ ԵՒ ԳՅՈՒՆ ԿՐ ԵՒ ԸՈՒՐ ԿՅՈՒՐԻ ՄՐ ԵՄԷ:

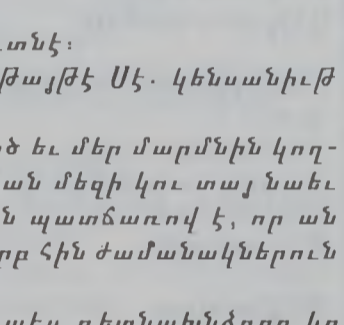
- ԱՆԱՆԱՍ

Շնորհիւ պահածոյի տուփերուն եւ սառնարաններուն, մենք այս դիւրաբեկ եւ համեղ արեւադարձային պտուղը կրնանք ուտել օրեւէ մէկ եղանակի:

Անանասը կը պարունակէ տարօրինակ նիւթ մը, պրոմելինը: Այս նիւթը կը կակուղցնէ միսը, «կը կտրէ» կաթը, եւ պնակին մէջ իրեն հետ դրուած միւս պտուղները կը թուլցնէ:

Անանասը կը բուսնի պզտիկ թուփի մը վրայ, որ ամէն անգամ մէկ պտուղ կու տայ:

ՕԳԻՄԵՆՏԻՐ, ԲԵ ԿՐ ԿԱՏՈՒԱԾՆԱՅ ԵՒ «ԵՄԱՆ» ԲԱՆԵՆ, ՈՐ ՓԱՐԱԿՈՒՄԻ ԿՈՒԱՐԱՆԻ ԻՆՏԵՂԵՆՆԵՐՈՒ ԼԵՂՈՒՎ ԿՐ ԸՂԱՆԱԿԵ «ԱՆՈՒՆ ԻՆՏԵՂԵՆՆԵՐ»:

ԵՆՄԻՆԻՆ ՄԷՋ ԻՍԿԱՊԷՍ ԸՍՏ ԵՐԿԱԹ ԿԱՅ

... Ո՞չ անպայման:

Եթէ կ'ուզես երկաթով հարուստ ուտելիքներ համտեսել, նախընտրէ՛ք միսը, ձուկը կամ քաքսոն: Բանջարեղէններուն մէջ քիչ քանակով երկաթ կայ: Աւելին՝ մարմինը զայն լաւ չի ծծեր, այսինքն՝ ան մարմնիդ մէջ երկաթ չի մնար:

«Երկաթով հարուստ» չոմիսին «տիտղոսը» յառաջացած է... տպագրական սխալէ մը: Ամերիկացի գիտնականի մը քարտուղարուհին չոմիսի տերեւի մը քննութեան մը տեղեկութիւնները տպելու ընթացքին գրած է 30 մկ. երկաթ... 3 մկ. փոխարէն:

Պորնէօ կղզիին անտառներուն աւելի քան 80 առ հարիւրը արդէն անհետացած է մտաւորապէս 25 տարիներու ընթացքին: Ի՞նչպէս կարելի է նման երեւոյթի մը դարձանք գտնել: Ամուսնութեամբ մը: Մարտ միսին սկսեալ Պանթարմասին քաղաքին մէջ բոլոր ամուսնացող զոյգերը պէտք է քաղաքապետարան ներկայանան իրենց հետ փոքր ծառ մը բերելով:

Մէկ ամուսնու ընթացքին 3566 ծառեր տնկուած են:

ՈՒԱԼՏՕ ՄԸՔ ՊԸՐՆԻ 40 երկվայրկեանէն վաղ քով կտրած է... 100 մեթր: Վստահաբար դուք աւելի լաւ ժամանակ պիտի արձանագրես: Այս ձեւով, այս ամերիկացի իր մասնակցած վազքի մրցումին վերջինը ելած է: Եւ ասիկա ինքնին մեծ յաղթանակ մը կը նկատուի, որովհետեւ Ուալտո... 100 տարեկան է:

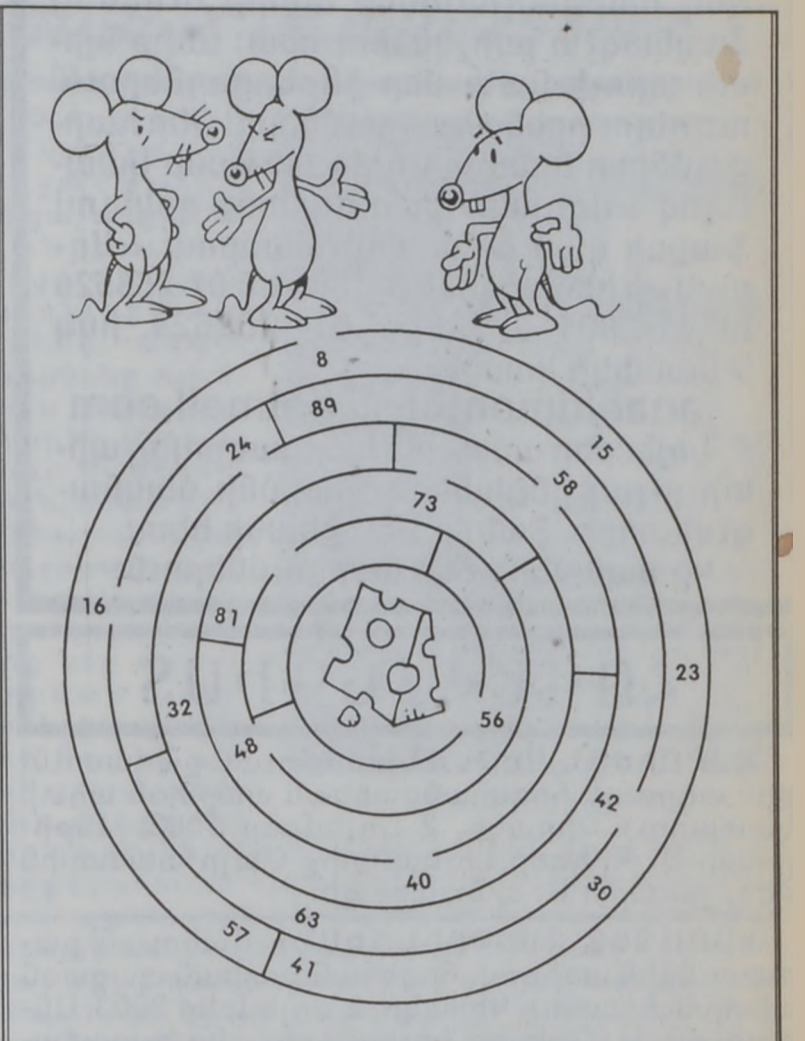
ՏՐԱՆՍԱՍԻ Լիոն քաղաքին մէջ գիտնականներ կրցած են ակոսներ «բուսցնել» հաւերու բերաններուն մէջ:

Այս գիտնականները կը մտածեն, թէ կարելի է օր մը դարձեալ իրենց ակոսները կորսնցուցած անձերուն ակոսները «բուսցնել»: Մինչեւ որ այս ծրագիրը իրականանայ, անոնք «կը մարգոլին» հաւերուն քնացած յիշողութիւնը արթնցնելով:

Հոյսմողջներուն ժամանակաշրջանին ապրող հաւերուն նախահայրերը ակոսներով օժտուած սողուններ էին: Ժամանակի ընթացքին այդ ակոսները անօգուտ դարձան եւ հաւերը «մոռցած» են ինչպէս գանոնք «շինել»:

ԺԱՄԱՆՅ

Կրնա՞ս օգնել մուկերուն՝ պանիրին հասնելու համար: Անոնք պետք է հետեւին 8 տախտակին պատկանող բիւրրուն:

Կրնա՞ս գտնել պատկերին համապատասխանող շուրջ:

Կրնա՞ս գտնել պատկերներուն ձիշ շարքը՝ հասկնալու համար պատահածը:

Պատրաստե՛ք՝ ՇՈՂԻԿ ՏԵՐ ԴՈՒԿԱՍԵԱՆ

ԾԱՆՈՒՅՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

«Ազգակ» մէջ ազգային կամ առեւտրական ծանուցումներ հրատարակել փափաքողներէն կը խնդրուի ծանուցումին բնագիրը ընթերցիլ գիրով (հաստատութեան պարագային՝ նախընտրաբար պաշտօնական թուղթի վրայ, եւ՝ հաստատուած) ներկայացնել «Ազգակ» ծանուցումներու գրասենյակը:

